Planul Regional de Răspuns la Situația Refugiaților din Ucraina

2024

SITUAȚIA DIN UCRAINA

PLANUL REGIONAL DE RĂSPUNS LA SITUAȚIA REFUGIAȚILOR

ianuarie-decembrie 2024

Denumirile folosite și prezentarea materialului din acest raport nu implică exprimarea vreunei opinii din partea Organizației Națiunilor Unite cu privire la statutul juridic al vreunei țări, al vreunui teritoriu, al vreunui oraș sau al vreunei zone, sau al autorităților acestora, sau cu privire la delimitarea frontierelor sau hotarelor acestora.

Fotografie de copertă: UNHCR/Anna Liminowicz.

Geneva, Elveția, ianuarie 2024.

© UNHCR 2024. Toate drepturile rezervate.

Cuvânt din partea coordonatorului regional la situația refugiaților

Philippe Leclerc
Coordonator regional la situația refugiaților din Ucraina
UNHCR, Director regional pentru Europa

Au trecut aproape doi ani de la începutul războiului pe scară largă din Ucraina, care a dezrădăcinat milioane de oameni strămutați atât în interiorul țării, cât și în străinătate. Într-adevăr, în momentul în care UNHCR și partenerii lansează Planul regional de răspuns la situația refugiaților 2024, sunt înregistrați peste 6,3 milioane de refugiați din Ucraina la nivel global, dintre care 5,9 milioane în Europa.

Am văzut la fața locului suferința și devastarea provocate de război. Dar am fost, de asemenea, martor la generozitatea extraordinară manifestată de familiile, comunitățile, orașele, municipalitățile și țările-gazdă din întreaga regiune. Această solidaritate trebuie să fie susținută pe măsură ce situația intră în al treilea an și pe măsură ce resursele refugiaților și ale comunităților gazdă sunt pe cale să se epuizeze.

Directiva privind protecția temporară, adoptată de Uniunea Europeană în martie 2022 și de Republica Moldova în anul următor, este o dovadă că statele pot mobiliza voința politică și pot acționa cu fermitate în interesul refugiaților.

Este exact genul de abordare rapidă și orientată spre protecție pe care UNHCR o susține în toate situațiile de criză. Într-adevăr, experiența pozitivă și solidaritatea manifestată față de refugiații din Ucraina ar trebui să fie valorificată și extinsă la toate persoanele forțate să se strămute.

În timp ce protecția temporară s-a dovedit a fi un instrument eficient pentru a oferi acces rapid la teritoriu, protecție și drepturi pentru milioane de refugiați strămutați din Ucraina, discuțiile încep acum să se îndrepte spre ceea ce va urma, mai ales că aplicarea Directivei privind protecția temporară în UE nu poate fi prelungită în prezent dincolo de martie 2025, ca să nu mai vorbim de necesitatea de a informa comunitatea de refugiați cu privire la ceea ce va urma.

UNHCR recomandă ferm un răspuns coordonat și armonizat între statele-gazdă în momentul în care se încheie aplicarea protecției temporare, în conformitate cu principiile internaționale de cooperare și de partajare a responsabilităților. Fără o abordare coordonată, riscăm să subminăm una dintre realizările-cheie ale răspunsului la criza refugiaților din Ucraina – solidaritatea fără precedent și extraordinară a statelor-gazdă.

Întoarcerea acasă este opțiunea preferată pentru majoritatea refugiaților, odată ce situația va permite acest lucru. Până atunci, răspunsul la moment pune accentul pe includerea efectivă a refugiaților în comunitățile gazdă, astfel încât aceștia să aibă acces la oportunități de muncă decentă, asistență socială, asistență medicală, educație și cazare, toate acestea favorizând autonomia și contribuția economică.

UNHCR și partenerii săi, mobilizați prin intermediul acestui Plan regional de răspuns la situația refugiaților, vor continua să pledeze pentru investiții suplimentare în domeniul incluziunii și al consolidării autonomiei, cum ar fi cursuri de limbi, căutarea unor locuri de muncă potrivite, recalificarea și sprijinirea înscrierii copiilor în sistemele naționale de educație.

Identificarea celor mai vulnerabili refugiați, cum ar fi persoanele în vârstă și cele care suferă de afecțiuni cronice și au probleme de sănătate mintală, rămâne, de asemenea, o prioritate. În acest sens, sprijinul continuu pentru includerea acestora în sistemele naționale de protecție socială rămâne esențial.

Comunitățile locale, actorii societății civile, organizațiile conduse de refugiați, municipalitățile, sectorul privat, guvernele și organizațiile interguvernamentale au jucat un rol esențial pentru a asigura că refugiații din Ucraina au acces la protecție și asistență, și pentru a consolida coeziunea socială între refugiați și comunitățile gazdă, care a fost remarcabilă până în prezent.

Ca o recunoaștere a localizării răspunsului, Planul de răspuns la situația refugiaților a crescut de la 142 de parteneri inițial la 312 parteneri implicați în 2024, majoritatea fiind organizații naționale și locale. Se vor continua eforturile pentru a scoate în evidență activitatea crucială a ONG-urilor locale și naționale și a organizațiilor conduse de refugiați, și pentru a asigura că acestea au vizibilitate, că pot avea acces la finanțare și la oportunități de consolidare a capacităților și că primesc recunoașterea cuvenită pentru rolul central pe care îl au în cele ce urmează.

Este esențial să sprijinim în continuare aceste procese. Recunoscând rolul primordial al guvernelor în răspunsul la situația curentă, acest plan prezintă și reunește eforturile colective ale societății civile locale, naționale și internaționale, precum și ale organizațiilor internaționale.

Prezentare generală

Plan regional de răspuns la situația refugiaților
(ianuarie-decembrie 2024)

2,2 mln
populația de refugiați țintă

55,000
membrii comunității gazdă țintă

$1.1 B
necesarul financiar total în USD

312
parteneri implicați

Cerințele financiare regionale

Pe țări

ȚARA	CERINȚA FINANCIARĂ ÎN USD	PARTENERI IMPLICAȚI [1]
Bulgaria	38 561 185	19
Republica Cehă	58 264 514	30
Estonia	10 589 248	14
Ungaria	42 188 964	31
Letonia	9 682 633	17
Lituania	15 450 605	18
Republica Moldova	303 055 882	82
Polonia	377 377 752	103
România	117 215 789	37
Slovacia	59 940 518	25
Asistență regională [2]	48 232 912	7

Pe sector

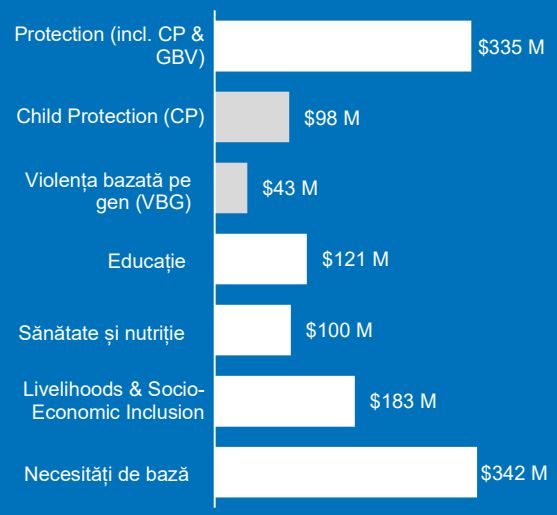

Necesarul privind asistența în numerar[3]

211 mln USD

[1] Organizațiile internaționale care activează în mai multe țări sunt reflectate în fiecare dintre acestea, numărul de parteneri implicați este exact la nivel de țară și nu poate fi cumulat pentru a obține numărul la nivel de regiune.
[2] Bugetul de sprijin regional include, de asemenea, cerințele financiare pentru Belarus.
[3] Asistența în numerar este urmărită și reflectată ca o modalitate-cheie de asistență și protecție, în conformitate cu politica ICB 2022-2026 a ICB a UNHCR. Asistența în numerar este modalitatea preferată pentru persoanele strămutate forțat și este utilizată ca o modalitate transversală în diverse sectoare, inclusiv în cel al protecției. Ajutoarele în numerar nerestricționate/multifuncționale pentru necesitățile de bază sunt bugetate în cadrul sectorului necesităților de bază.

Pe tip de partener[4]

PARTENER		NUMĂR DE PARTENERI	NECESARUL FINANCIAR ÎN USD
Agențiile ONU		10	679,8 mln
IFRC & CR		5	39,5 mln
ONG-uri internaționale		44	164,4 mln
	Organizații conduse de refugiați*	3	6,0 mln
	Organizații religioase*	8	30,5 mln
	Organizații conduse de femei*	3	2,3 mln
ONG-uri naționale		251	195,9 mln
	Organizații conduse de refugiați*	42	18,5 mln
	Organizații religioase*	15	14,1 mln
	Organizații conduse de femei*	89	45,2 mln
Mediul academic		1	100,0 mii
Organizații sportive		1	877,2 mii
TOTAL		312	1,1 mld

* O organizație poate fi clasificată în mai multe subcategorii (condusă de femei, condusă de refugiați, religioasă etc.); prin urmare, subcategoriile individuale nu pot fi adunate pentru a obține totalul.

[4] Această listă include doar organizațiile solicitante din cadrul PRR, dintre care multe colaborează cu partenerii de implementare pentru a desfășura activitățile PRR. A se vedea „Sinteza bugetului pe partener” pentru o defalcare a partenerilor pe tipuri.

Cifre privind populația țintă

Populația de refugiați

ȚARĂ	POPULAȚIA ACTUALĂ ÎN DECEMBRIE 2023[5]	POPULAȚIA ȚINTĂ PENTRU ASISTENȚĂ ÎN 2024
Bulgaria	51 860	70 000
Republica Cehă	373 080	400 000
Estonia	50 450	55 000
Ungaria	63 775	85 000
Letonia	46 610	50 000
Lituania	52 305	65 000
Republica Moldova	115 862	90 000
Polonia	956 635	1 100 000
România	83 765	110 000
Slovacia	113 925	150 000
TOTAL[6]	1 945 307	2 210 000

Populația din comunitatea gazdă

	POPULAȚIA GAZDĂ ȚINTĂ PENTRU ASISTENȚĂ ÎN 2024
Republica Moldova	55 000
TOTAL	55 000

Defalcarea pe vârste și gen

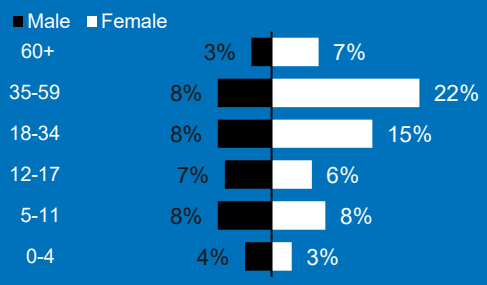

6%[7]
Persoane cu dizabilități

62%
Femei și fete

38%
Bărbați și băieți

[5] Această cifră poate include înregistrări multiple ale aceleiași persoane în două sau mai multe țări; înregistrări care rămân incomplete din diverse motive sau înregistrări privind refugiați care au plecat mai departe, inclusiv în afara Europei. A se consulta portalul de date operaționale al UNHCR.
[6] Totalul din tabel include, de asemenea, populația de refugiați și necesarul financiar pentru Belarus.
[7] Deși aceste date sunt mai mici decât estimările la nivel global de 16% din persoanele cu dizabilități din populația generală, ceea ce poate reflecta o subraportare sau o subidentificare, acestea se bazează pe analizele multisectoriale ale necesităților efectuate în toate țările incluse în PRR, care au utilizat chestionarul Grupului de la Washington. Aceasta se aplică tuturor capitolelor de țară.

PREZENTARE GENERALĂ LA NIVEL REGIONAL

Războiul din Ucraina reprezintă criza de strămutare cu cea mai rapidă creștere și de cea mai mare amploare din Europa de după cel de-al Doilea Război Mondial, care a precipitat un răspuns regional de proporții la situația refugiaților. În cei aproape doi ani, care au trecut de la invazia pe scară largă a Federației Ruse în Ucraina în februarie 2022, fluxul de refugiați în țările vecine, și nu numai, a fost întâmpinat cu o mobilizare remarcabilă a ajutorului din partea autorităților naționale și municipale, a actorilor societății civile, a voluntarilor locali și refugiaților înșiși, toți contribuind la asigurarea protecției și la satisfacerea necesităților esențiale ale celor care fug de violență.

Pe măsură ce, în 2024, planul de răspuns la criza refugiaților intră în cel de-al treilea an, se abordează în continuare necesitățile semnificative în țările-gazdă, dat fiind evoluția și prelungirea situației. În special, această iterație a planului reflectă creșterea gradului de asumare a răspunsului și o mai mare investiție din partea guvernelor țărilor-gazdă în incluziunea socioeconomică a refugiaților. PRR 2024 se concentrează pe sprijinul practic și specializat din partea partenerilor PRR pentru țările-gazdă, pentru a asigura că refugiații au acces efectiv la un statut juridic și la drepturi; că refugiații cu necesități și vulnerabilități specifice beneficiază de asistență specifică; că autonomia refugiaților și incluziunea socioeconomică a acestora sunt îmbunătățite; și că este încurajată coeziunea socială între refugiați și comunitățile gazdă. PRR completează și se aliniază la strategiile naționale și la schemele de asistență ale guvernelor gazdă care conduc răspunsul și se bazează pe principiile de parteneriat ce guvernează acțiunea umanitară. Aceste principii includ egalitatea, transparența, o abordare orientată spre rezultate, responsabilitatea și complementaritatea.

Privire de ansamblu asupra situației

În timp ce războiul din Ucraina continuă fără încetare, 3,7 milioane de persoane sunt strămutate în interiorul țării[8] și 6,3 milioane au părăsit țara. Până la sfârșitul lunii decembrie 2023, în Europa erau înregistrați 5,9 milioane de refugiați din Ucraina, dintre care aproape 2 milioane se află în țările acoperite de PRR: Belarus[9], Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Republica Moldova, Polonia, România și Slovacia.[10] Aplicarea Directivei privind protecția temporară (DPT) în Uniunea Europeană (UE), prelungită recent până în martie 2025, și a regimului de protecție temporară în Republica Moldova, care a intrat în vigoare în martie 2023, au oferit un cadru favorabil pentru a asigura protecția și accesul la drepturi și servicii în țările-gazdă pentru

[8] Ucraina | Matrice de urmărire a deplasărilor (iom.int), octombrie 2023, Runda 14.
[9] Necesarul financiar pentru Belarus este inclus în bugetul regional.
[10] https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine

refugiații din Ucraina. Totuși, există în continuare provocări cu privire la abordările diferite de aplicare a protecției temporare, ceea ce poate avea un impact disproporționat asupra grupurilor celor mai vulnerabile și asupra capacității acestora de a-și accesa drepturile. Pe parcursul anului 2024, guvernele vor discuta și se vor pregăti pentru tranziția dincolo de regimul DPT.

În legătură cu aceasta, se observă din ce în ce mai multe mișcări temporare de întoarcere în Ucraina. Datele din sondajul de intenție al UNHCR arată o creștere de la 17% în august 2022 la 39% în mai 2023 a proporției de refugiați care au vizitat Ucraina cel puțin o dată de la sosirea lor în țările-gazdă, în principal pentru a se vedea cu familia și a-și verifica proprietatea sau pentru a obține anumite acte.[11] Aceste vizite sunt importante pentru deciziile pe termen mai lung ale refugiaților cu privire la o întoarcere durabilă, atunci când o vor permite condițiile. Cu toate acestea, abordările diferite ale guvernelor gazdă cu privire la impactul călătoriilor pe termen scurt în Ucraina asupra statutului juridic al refugiaților și a accesului la drepturi a dus la revocarea statutului juridic și la suspendarea beneficiilor asociate pentru unii dintre aceștia, precum și la provocări în ceea ce privește eforturile de restabilire a statutului juridic la întoarcerea în țările-gazdă. Cât despre alți refugiați, acest lucru i-a descurajat să întreprindă astfel de vizite.

Cu excepția unor circumstanțe neprevăzute, se preconizează că mișcările de refugiați nou strămutați în țările vecine și în afara acestora vor scădea semnificativ în comparație cu primii ani de răspuns la criza refugiaților. Acest lucru implică un grup mai mic, dar totuși substanțial, de refugiați care sosesc sau se deplasează prin țările PRR și care vor avea nevoie de asistență inițială de primire. Dintre refugiații prezenți în țările-gazdă, sondajele de intenție indică faptul că, deși majoritatea speră să se întoarcă în Ucraina într-o zi, doar 14 % intenționează să o facă în viitorul apropiat, în principal din cauza preocupărilor legate de siguranță și securitate, de disponibilitatea unor locuri de muncă corespunzătoare, de accesul la servicii de bază, educație și locuințe în Ucraina. Majoritatea refugiaților intenționează să rămână în țara-gazdă actuală, unde au nevoie de un sprijin continuu din partea guvernelor gazdă și a comunității internaționale pentru a-și satisface necesitățile de bază, a avea acces la servicii-cheie și pentru a-și consolida autonomia și a se încadra în comunitățile gazdă. Aproximativ 81% dintre refugiații din Ucraina din țările PRR indică cel puțin o necesitate urgentă nesatisfăcută, inclusiv accesul la hrană, la un loc de muncă, la asistență medicală, la cazare sau la asistență materială, în timp ce aproape un sfert dintre gospodăriile de refugiați indică faptul că cel puțin un membru al acestora prezintă o vulnerabilitate specifică.[12] Pentru mulți dintre ei, accesul la locuri de muncă decente, la asistență medicală și la servicii sociale și la soluții durabile de locuință continuă să fie dificil din cauza unor probleme adesea interconectate, cum ar fi barierele lingvistice, informațiile limitate, constrângerile financiare, dificultățile de a-și găsi un loc de muncă potrivit, lipsa serviciilor de îngrijire a copiilor și resursele locale suprasolicitate.

Există un număr semnificativ de copii refugiați, inclusiv copii neînsoțiți, separați și copii proveniți din instituții, care se confruntă adesea cu dificultăți în ceea ce privește accesul la sistemele naționale de protecție a copilului și la serviciile de protecție respective. Acest lucru, la rândul său,

[11] Document - Viață în așteptare: Intențiile și perspectivele refugiaților și a persoanelor strămutate intern din Ucraina #4 (unhcr.org).
[12] Profilul și monitorizarea protecției la nivel regional, riscuri și necesități de protecție ale refugiaților din Ucraina.

poate duce la lacune în ceea ce privește accesul la drepturile lor în țările de azil, deoarece strămutarea se prelungește.

Mai mult, aproximativ jumătate dintre copiii și tinerii refugiați de vârstă școlară din Ucraina erau înscriși în școli în țările-gazdă la începutul anului școlar 2023-2024. În plus, aproximativ 44% dintre gospodăriile cu copii de vârstă școlară raportează că cel puțin un copil nu este încă înscris în sistemul de învățământ din țara-gazdă.

Cifre privind populația țintă

Cifrele de planificare a PRR reflectă populația țintă care va avea nevoie de asistență în 2024. Acestea au fost elaborate în urma consultării cu forumurile naționale de coordonare a refugiaților între agenții și cu omologii guvernamentali. Cifrele privind populația țintă includ refugiații din Ucraina, precum și resortisanții țărilor terțe care au fugit din Ucraina și au nevoie de protecție internațională și persoanele apatride sau care riscă să devină apatride (de ex., populația romă). Cifrele de planificare presupun că toți refugiații și solicitanții de azil beneficiază de servicii de protecție și/sau de asistență umanitară.

Populația comunității gazdă din Republica Moldova căreia i se acordă asistență în mod prioritar include pe cei care sunt afectați de sosirea refugiaților, de ex., din cauza locației lor, și care vor beneficia de inițiative ce prevăd asistență atât pentru refugiați, cât și pentru comunitățile gazdă. În cadrul UE, PRR nu include membrii comunității gazdă ca persoane vizate pentru asistență. Planul abordează necesitățile populațiilor gazdă afectate la nivelul comunității, cu scopul de a extinde resursele și serviciile comunitare ce ar putea fi supuse presiunii din cauza prezenței populației de refugiați.

Cifrele privind populația țintă pentru 2024 reflectă o reducere față de 2023, deoarece unii refugiați și alte persoane care au nevoie de protecție internațională în țările PRR s-au mutat în afara sferei geografice a PRR, iar în ceea ce privește populația rămasă se prevede că aceasta va fi mai stabilă ca număr, cu mai puține sosiri noi și persoane nou deplasate în tranzit. În plus, cifrele privind populația de refugiați pentru majoritatea țărilor PRR au fost revizuite în scădere în 2023, pe baza exercițiilor de validare a protecției temporare efectuate de către guverne.

Partea 1: Riscuri și necesități la nivel regional

Activitățile UNHCR de profilare și monitorizare a protecției, desfășurate în mod continuu în întreaga regiune PRR, au permis de a identifica mai multe riscuri și necesități de bază în materie de protecție pentru refugiații din Ucraina.[13]

Criza refugiaților din Ucraina se caracterizată în continuare de un nivel ridicat de separare a familiilor – aproape 80% dintre respondenții la anchetele exercițiului de monitorizare a protecției, realizate de UNHCR, au raportat că au fost separați de cel puțin un membru al familiei apropiate ca urmare a războiului. Separarea familiilor, în contextul refugiaților, poate exacerba mai multe riscuri de protecție, inclusiv violența pe bază de gen, traficul de persoane, exploatarea, izolarea și traumele, în special pentru persoanele cu necesități specifice, cum ar fi copiii neînsoțiți și separați, persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități.

Bărbații cu vârsta de 18 ani sau mai mult reprezintă doar 19 % din populația de refugiați, 62 % din populație fiind femei și fete și 36 % copii. Această compoziție defalcată pe vârste și gen, împreună cu numărul mare de familii monoparentale, scoate în evidență riscul sporit cu care se confruntă femeile refugiate în contextul angajării în câmpul muncii și al cazării, precum și expunerea femeilor și a fetelor la riscurile de violență pe bază de gen și în alte sfere. Violența între parteneri intimi (VPI), exploatarea și abuzul sexual și traficul de persoane, printre alte riscuri, continuă să fie îngrijorătoare, în special pe măsură ce nivelurile de asistență scad.

În plus, 23 % dintre gospodării cuprind cel puțin un membru cu necesități specifice, cum ar fi dizabilități sau afecțiuni medicale grave. Aceste gospodării raportează niveluri mai scăzute de acces la diverse drepturi, inclusiv la acte de identitate, locuințe pe termen lung, asistență medicală și locuri de muncă, în comparație cu alte gospodării de refugiați, ceea ce scoate în evidență o vulnerabilitate tot mai mare în rândul acestor grupuri pe măsură ce persistă strămutarea. Gospodăriile care includ persoane cu dizabilități se confruntă, prin urmare, cu riscuri sporite în materie de protecție în țările-gazdă, ceea ce ar putea influența deciziile de întoarcere timpurie chiar și în condiții suboptime în Ucraina.

23 % dintre respondenții la exercițiul de monitorizare a protecției desfășurat de UNHCR au raportat în trimestrul 3 al anului 2023 că membrilor gospodăriei le lipseau actele, în principal pașapoarte biometrice, în timp ce un număr tot mai mare de refugiați raportează dificultăți în obținerea sau înlocuirea actelor de identitate esențiale în țările-gazdă. În plus, necesitatea de a colecta documente continuă să determine deplasările pendulare între țările-gazdă și Ucraina.

În cazul refugiaților care au decis să efectueze vizite pe termen scurt în Ucraina, în principal pentru a-și vizita familia și pentru a recupera acte, o proporție din ce în ce mai mare (în prezent 18 %) au întâmpinat dificultăți la întoarcerea în țările-gazdă. Aceste provocări includ revocarea statutului

[13] Prima, a doua și a treia analiză regională a datelor din cadrul exercițiului de monitorizare a protecției desfășurat de UNHCR sunt disponibile online, împreună cu un tablou de bord regional.

legal, suspendarea beneficiilor de protecție socială și obstacole la reintrarea în țările-gazdă după ce au vizitat Ucraina.

Conform analizei UNHCR, între 40 și 60% dintre respondenți sunt angajați în câmpul muncii; numărul șomerilor constituie între 10 și 20%, iar restul sunt persoane neincluse în populația activă. Accesul la un loc de muncă decent rămâne o necesitate esențială. Trebuie abordate barierele existente prin asigurarea de cursuri intensive de limbă, o mai bună recunoaștere a competențelor, cursuri de perfecționare și plasarea forței de muncă. Toate acestea vor contribui la facilitarea tranziției către un loc de muncă durabil, proporțional cu nivelul de educație al persoanei. De asemenea, refugiații au nevoie de acces sistematic la informații privind drepturile de care beneficiază pe piața muncii, inclusiv informații despre cum pot identifica și ce trebuie să facă în caz de practici potențiale de exploatare a forței de muncă.

Accesul la asistență medicală este, de asemenea, o preocupare-cheie. 25 % dintre respondenții care au nevoie de asistență medicală au raportat dificultăți în accesarea sistemului național, din cauza, printre altele, a așteptărilor lungi, a barierelor lingvistice și a costurilor ridicate. În plus, conform analizei regionale multisectoriale a necesităților, 30 la sută dintre gospodării au raportat că cel puțin un membru se confruntă cu probleme de sănătate mintală sau psihosociale; mai mult de jumătate dintre aceste gospodării au raportat că este nevoie de sprijin pentru sănătate mintală. Conștientizarea, cunoașterea și înțelegerea limitată a sistemelor naționale de asistență medicală influențează capacitatea refugiaților de a solicita și de a accepta servicii de asistență medicală și capacitatea furnizorilor de servicii naționale de a furniza în mod eficient servicii de asistență medicală care să răspundă așteptărilor și necesităților sociale, culturale și lingvistice ale refugiaților din țările-gazdă.

Aproape jumătate dintre gospodăriile cu copii de vârstă școlară au raportat că cel puțin un copil nu merge la școală în țara-gazdă. De asemenea, două treimi dintre copiii mici nu au acces la servicii formale de educație și îngrijire.[14] În cazul în care rata de înscriere a copiilor și tinerilor refugiați din Ucraina în sistemele educaționale naționale rămâne scăzută, sute de mii de copii și tineri riscă să rămână în afara educației formale pentru al patrulea an școlar consecutiv, bazându-se adesea pe forme mai puțin eficiente și nesustenabile de educație non-formală. Ratarea mai multor ani de școală poate avea consecințe negative profunde asupra performanțelor academice, asupra capacității de a obține diplome și, în cele din urmă, asupra viitoarelor perspective de carieră și de viață ale acestora.

[14] Construirea unui viitor luminos: Integrarea copiilor refugiați din Ucraina prin educație timpurie în copilărie.

Partea 2: Obiective și priorități strategice la nivel regional

Obiective strategice regionale

OS1: Asigurarea accesului efectiv al refugiaților la protecție și drepturi legate de statutul juridic în țările-gazdă

La 4 martie 2022, Consiliul Uniunii Europene a activat Directiva privind protecția temporară (DPT) pentru refugiații din Ucraina, inițial pentru un an, prelungită ulterior până în martie 2025. A fost un pas important, ce a asigurat refugiaților din Ucraina acces la siguranță, statut juridic, drepturi și servicii în UE. Republica Moldova a adoptat, de asemenea, măsuri similare pentru refugiații din Ucraina.

În timp ce DPT răspunde în mod eficient la creșterea numărului de refugiați, s-a constatat că punerea sa în aplicare nu este coerentă în rândul membrilor UE. În același timp, vulnerabilitățile crescânde ale unor segmente ale comunității de refugiați, pe măsură ce strămutările continuă, pot împiedica accesul efectiv la drepturi în țările-gazdă, în special în rândul celor mai vulnerabili refugiați, inclusiv al minorităților și al resortisanților țărilor terțe.[15] În timp ce criza refugiaților se prelungește pentru al treilea an, este, prin urmare, important să continuăm să monitorizăm accesul efectiv la drepturi în țările-gazdă.

Pe când unii refugiați se întorc pentru scurt timp în Ucraina din diverse motive, în primul rând pentru a-și vizita rudele și pentru a colecta acte, majoritatea nu intenționează să se întoarcă permanent în viitorul apropiat din cauza conflictului actual și a preocupărilor legate de securitate. În acest context, este esențial ca orice întoarcere în Ucraina să fie cu adevărat voluntară, bine informată și să se ajungă la ea fără factori de presiune și stimulente pentru o întoarcere prematură, inclusiv restricții privind capacitatea refugiaților de a avea acces la protecție, drepturi și asistență în țările-gazdă. UNHCR pledează pentru ca statutul legal al refugiaților în țările-gazdă să nu fie afectat de o vizită în Ucraina cu o durată mai mică de trei luni și ca statutul legal să fie dezactivat temporar, mai degrabă decât revocat, în cazul unei călătorii pe termen mai lung.[16] Cu toate acestea, unii refugiați au raportat obstacole la întoarcerea în țările-gazdă, inclusiv revocarea statutului juridic și a drepturilor asociate ca urmare a unei scurte vizite în Ucraina. Monitorizarea continuă a accesului la teritoriu și la statutul juridic rămâne necesară pentru a se asigura că toți cei care au nevoie de protecție și asistență pot avea acces efectiv la acestea în practică.

În cadrul UE sunt în curs de desfășurare discuții privind abordarea care va fi adoptată odată ce aplicarea Directivei privind protecția temporară va înceta în martie 2025. Este esențial ca statele-gazdă să aplice un răspuns coordonat și armonizat în momentul în care acordurile de protecție temporară iau sfârșit, în conformitate cu principiile internaționale de cooperare și de partajare a

[15] UNHCR, „Punerea în aplicare a Directivei privind protecția temporară – șase luni de la intrarea în vigoare”, octombrie 2022, disponibil la: https://data.unhcr.org/en/documents/details/96266
[16] UNHCR, Poziția privind întoarcerea voluntară în Ucraina, iunie 2023, disponibil la: https://www.refworld.org/pdfid/649a7c744.pdf

responsabilităților. În 2024, activitățile-cheie vor include monitorizarea accesului efectiv la statut juridic, la protecție și la drepturi, colaborarea cu guvernele și instituțiile regionale în ceea ce privește provocările și barierele care afectează accesul la drepturi, sprijinirea coordonării legislative și politice, și facilitarea comunicării cu refugiații și cu comunitățile gazdă, inclusiv furnizarea de sprijin juridic și de informații.

OS2: Asigurarea accesului refugiaților cu necesități și vulnerabilități specifice la sprijin și asistență direcționate

Este necesară identificarea sistematică a persoanelor cu necesități specifice, precum și o asistență specifică, inclusiv gestionarea cazurilor, programe de asistență în numerar și includerea efectivă în programele de protecție socială. Sprijinul direcționat va completa sau va îmbunătăți serviciile guvernamentale destinate persoanelor cu necesități specifice, inclusiv în ceea ce privește prevenirea, dezvăluirea în condiții de siguranță și răspunsul la violența pe bază de gen (VBG) și riscurile pentru copii, furnizarea de asistență medicală, inclusiv asistență psihosocială și de sănătate mintală (MHPSS), incluziunea persoanelor cu dizabilități, a victimelor traficului de persoane, precum și în ceea ce privește protecția femeilor și a copiilor. Serviciile de dezvoltare timpurie sunt esențiale, la fel ca și includerea copiilor refugiați în sistemele naționale de protecție a copilului.

În pofida eforturilor mari depuse de țările-gazdă pentru a asigura accesul refugiaților la serviciile de sănătate în conformitate cu DPT, există în continuare constrângeri din cauza capacităților sistemului de sănătate, a limitărilor din cadrul de politică din mai multe țări și a lacunelor de informații privind disponibilitatea serviciilor, a barierelor administrative și financiare. Sunt necesare eforturi susținute pentru a asigura un acces echitabil și egal la servicii de calitate, inclusiv consolidarea sistemelor de sănătate și a capacității forței de muncă din domeniul sănătății, abordarea cadrelor politice și juridice și schimbul de informații cu refugiații cu privire la disponibilitatea serviciilor.

Furnizarea integrată a MHPSS în cadrul răspunsului rămâne esențială. Printre măsuri se numără asigurarea furnizării de activități și intervenții psihosociale la nivel comunitar care să se bazeze pe resursele, rezistența și capacitățile individuale și comunitare existente. În plus, sprijinul psihosocial va fi oferit prin gestionarea cazurilor și intervenții psihologice scalabile care pot fi puse în aplicare atât de specialiști instruiți și supravegheați, cât și de nespecialiști, precum și prin accesul la asistență medicală clinică pentru boli psihice.

Sunt necesare eforturi comune pentru a asigura accesul la locuințe sociale sau la un sprijin specific pentru a acoperi costurile unei locuințe independente pe termen mai lung, în special pentru refugiații vulnerabili. Căminele colective ar trebui să fie închise treptat, pe măsură ce se pun la dispoziția refugiaților aranjamente de cazare pe termen mai lung, în colaborare cu municipalitățile, fără a se aduce prejudicii și având în vedere interesul superior al rezidenților.

Asigurarea unor servicii sigure și de înaltă calitate de prevenire și de răspuns la violența bazată pe gen rămâne vitală pentru femeile și fetele refugiate, precum și pentru alte grupuri expuse la riscuri sporite. Colaborarea cu guvernele și cu organizațiile locale, în special cu organizațiile conduse de femei, este esențială, iar investițiile continue în consolidarea capacităților vor asigura că serviciile

sunt centrate pe supraviețuitoare și sunt conforme standardelor. Este esențial să se învețe limba, să se abordeze sensibilitățile culturale și să se desfășoare campanii de sensibilizare pentru a promova egalitatea de gen și participarea femeilor, prevenind în același timp apariția violenței de gen.

Ar trebui depuse eforturi suplimentare pentru identificarea și includerea refugiaților cu dizabilități în serviciile naționale, inclusiv prin recunoașterea certificatelor de invaliditate eliberate în Ucraina, cazare accesibilă, identificarea și atenuarea barierelor din calea serviciilor, asigurarea disponibilității informațiilor accesibile, precum și angajamentul și colaborarea continuă cu organizațiile de persoane cu dizabilități.

OS3: Consolidarea incluziunii socioeconomice a refugiaților în comunitățile gazdă și a autonomiei acestora

DPT acordă refugiaților din Ucraina drepturi precum dreptul la muncă, asistență socială, asistență medicală, educație și cazare, încurajând autonomia și contribuția economică a acestora. Totuși, mai persistă provocări, în special în ceea ce privește angajarea în câmpul muncii, unde refugiații, în special femeile, se confruntă cu dificultăți legate de accesul la oportunități de muncă decentă, îmbină munca cu responsabilitățile de îngrijire și sunt expuși riscului de exploatare prin muncă, inclusiv prin accesul limitat la informații privind drepturile și serviciile disponibile. Sunt necesare investiții suplimentare pentru a oferi cursuri relevante de limbă, pentru a soluționa neconcordanțele în materie de competențe prin găsirea unor locuri de muncă adaptate, prin recalificare și perfecționare profesionale, cum ar fi recunoașterea competențelor și a calificărilor, prin furnizarea de informații și consiliere refugiaților și sectorului privat, pentru a consolida accesul la dezvoltarea afacerilor și la serviciile financiare, pentru a extinde accesul la serviciile de îngrijire și protecție a copiilor, inclusiv la serviciile de gestionare a cazurilor, și pentru a facilita coordonarea între părțile interesate.

Prestațiile guvernamentale de protecție socială sunt esențiale pentru asigurarea necesităților de bază, reducerea riscurilor în materie de protecție și sprijinirea autonomiei. Sprijinul poate fi consolidat prin colaborarea cu societatea civilă, prin parteneriate cu municipalitățile și prin programe naționale de integrare.

Este vitală promovarea înscrierii copiilor refugiați în sistemele naționale de educație din țările-gazdă, ratele scăzute de înscriere fiind cauzate de ezitarea părinților de a o face, de barierele lingvistice și administrative în calea înscrierii și de problemele de capacitate din unele grădinițe și școli din țările-gazdă. Eforturile ar trebui să se orienteze spre înscrierea copiilor refugiați în învățământul formal offline, inclusiv în îngrijirea și educația timpurie, pentru a asigura calitatea învățării, stabilitatea psihosocială și interacțiunea socială. Acest lucru necesită extinderea și consolidarea capacităților sistemelor de educație, sprijinirea părinților și a copiilor pentru a avea acces la educație și reducerea dependenței de educația online și de educația non-formală ca alternativă la includerea în sistemele de educație din țara-gazdă.

În 2024, accentul ar trebui să fie pus pe incluziunea și înscrierea pe termen lung în sistemele naționale de învățământ din țările-gazdă, oferind educație lingvistică, consolidarea capacităților și servicii MHPSS. O prioritate-cheie este de a readuce copiii și tinerii refugiați în contexte de

educație formală offline, unde aceștia pot beneficia de stabilitate pe termen lung în educație, de interacțiune socială cu comunitățile gazdă și de sprijin în cadrul școlii. Aceasta trebuie să se realizeze odată cu eliminarea treptată a formelor de educație non-formală de calitate inferioară și nesustenabile. De asemenea, ar trebui să se acorde o atenție deosebită adolescenților care au depășit vârsta învățământului obligatoriu. Este esențială o cooperare strânsă cu Ministerul Educației din Ucraina.

OS4: Consolidarea coeziunii sociale între refugiați și comunitățile gazdă

Generozitatea față de refugiații din Ucraina a fost remarcabilă, dar, pe măsură ce războiul intră în al treilea an și comunitățile gazdă se confruntă cu creșterea costurilor de trai, cu poveri suplimentare în ceea ce privește serviciile și cu alte provocări socioeconomice, inclusiv cu locuințe limitate, în anumite locații apar din ce în ce mai multe exemple în care această primire călduroasă este marcată de oboseală. Contracararea dezinformării și modelarea narațiunii și a limbajului utilizat într-un mod pozitiv, onest și care promovează activitățile de coexistență pașnică, vor fi esențiale.

Într-un context de resurse limitate și de sisteme suprasolicitate, comunitățile gazdă vor avea nevoie de sprijin continuu pentru a-și extinde serviciile și asistența pentru refugiați. Acest sprijin acordat comunităților gazdă ar trebui să se concentreze asupra instituțiilor și unităților utilizate atât de refugiați, cât și de membrii comunităților gazdă, în vederea atenuării presiunilor care ar putea duce la tensiuni și ar putea restrânge spațiul de azil și protecție. Se va acorda atenție modului în care resursele pe cale de a se epuiza pot fi extinse, ceea ce înseamnă că partenerii vor aduna dovezi și vor concepe intervenții la nivel local mai degrabă decât la nivel național. Printre exemplele de astfel de intervenții se numără construirea sau renovarea sălilor de clasă suplimentare, sprijinirea renovării stocului de locuințe municipale, extinderea centrelor comunitare, introducerea unor abordări scalabile pentru serviciile de sănătate mintală sau extinderea și sprijinirea unităților medicale. Recunoașterea competențelor și încurajarea refugiaților să-și folosească know-how-ul pentru a extinde serviciile limitate (profesori, psihologi, medici, asistente medicale etc.) creează o situație avantajoasă pentru ambele părți, servind atât comunităților de refugiați, cât și celor gazdă. A asculta comunitățile și a folosi un limbaj sensibil la conflicte în toate activitățile va fi un lucru de importanță majoră, inclusiv atunci când se abordează discriminarea.

Coeziunea socială va fi marcată de succesul cu care partenerii vor sprijini guvernele în rezolvarea crizei locuințelor și a costurilor legate de condițiile de trai. Pe când furnizarea de locuințe pentru refugiați va trebui să fie condusă și gestionată la nivel local, partenerii vor trebui să pledeze pentru intervenția autorităților centrale atât în ceea ce privește asistența pentru locuințe acordată persoanelor și gospodăriilor, cât și intervențiile pe partea ofertei care vizează stimularea construcției de locuințe la prețuri accesibile și eliberarea proprietăților neocupate, împreună cu o mai bună reglementare a sectorului privat de închiriere.

Este importantă implicarea structurilor municipale locale, a societății civile și a organizațiilor conduse de refugiați (OCR) în răspunsul la situația refugiaților, deoarece acestea joacă un rol vital în abordarea diverselor necesități și vulnerabilități ale refugiaților. Municipalitățile, societatea civilă locală și OCR au o înțelegere profundă a contextului local, a culturii și a dinamicii comunității, ceea ce le permite adesea să stabilească relații de încredere cu refugiații. Proximitatea lor față de

populația afectată permite furnizarea de servicii mai eficiente și mai bine direcționate, asigurând că asistența este adaptată pentru a răspunde necesităților specifice ale refugiaților.

Acțiuni de răspuns regional la nivel sectorial

PROTECȚIE

Partenerii din domeniul protecției vor răspunde în continuare necesităților urgente în materie de protecție și asistență ale refugiaților din Ucraina. Monitorizarea sistematică a protecției, alături de eforturile de sensibilizare, inclusiv consolidarea structurilor comunitare, sprijinul acordat organizațiilor conduse de refugiați și implicarea directă a refugiaților în toate etapele ciclului programatic, vor contribui la asigurarea relevanței continue a răspunsului la necesitățile refugiaților.

Sectorul va acorda prioritate accesului la statut legal, la protecție și la drepturi. Pe măsură ce evoluează mediul de protecție, partenerii, în coordonare cu autoritățile naționale, vor oferi asistență juridică, consiliere și informații pentru a se asigura că refugiații sunt informați cu privire la orice modificări ale cadrului juridic și politic aplicabil.

De asemenea, partenerii vor identifica și vor aborda necesitățile specifice ale celor mai vulnerabili, care se vor număra printre refugiații cei mai afectați de reducerea anumitor forme de asistență, inclusiv a celor în numerar, și care ar putea avea nevoie de sprijin pentru o incluziune deplină în programele naționale de protecție socială. Partenerii din domeniul protecției vor consolida în mod corespunzător capacitatea tuturor actorilor de a identifica și de a sprijini persoanele cu necesități specifice prin formare, expertiză tehnică și consultanță pentru autoritățile naționale și locale, agențiile ONU, ONG-urile, societatea civilă, precum și prin acțiuni de sensibilizare a comunității și prin implicarea organizațiilor de persoane cu dizabilități și a organizațiilor LGBTIQ+.

De asemenea, partenerii PRR vor promova responsabilitatea față de persoanele afectate, precum și abordări bazate pe comunitate și sensibile la vârstă, gen și diversitate (VGD) pentru autoritățile guvernamentale, autoritățile municipale, furnizori de servicii și alte părți interesate implicate în răspuns, inclusiv prin implicarea în activități comune, furnizarea de sprijin tehnic și consolidarea capacităților. Partenerii vor urmări în continuare barierele practice, administrative și juridice în calea accesului refugiaților la drepturile și serviciile de bază și a beneficierii de acestea, în vederea angajării în activități de advocacy și a sprijinirii principalilor interlocutori pentru a reduce sau elimina aceste obstacole.

În cele din urmă, partenerii din domeniul protecției vor căuta să consolideze coeziunea socială și să identifice potențialele tensiuni și vor colabora cu toți actorii relevanți pentru a le aborda și pentru a asigura că refugiații beneficiază de sprijin într-un mod ce consolidează comunitățile și sprijină incluziunea.

Subsector: Violența pe bază de gen (VBG)

Prin intermediul subgrupului de lucru regional pentru VBG, partenerii vor identifica lacunele și necesitățile pentru a informa procesul de luare a deciziilor strategice și de advocacy și vor elabora mesaje și instrumente pentru a implica părțile interesate. De asemenea, se va pune accentul pe integrarea considerentelor legate de VBG în răspunsul regional mai larg, prin furnizarea de îndrumare strategică pentru grupurile de lucru și subgrupurile de lucru regionale și la nivel național privind prevenirea VBG, promovarea, reducerea riscurilor și strategiile de răspuns.

La nivel de țară, se va pune accentul pe asigurarea accesului la serviciile disponibile în ceea ce privește VBG prin îmbunătățirea mecanismului de referire și promovarea calității serviciilor, precum și prin consolidarea capacității furnizorilor de servicii de a implementa abordarea centrată pe supraviețuitor, coordonarea cu sectoarele relevante, identificarea resurselor și oferirea instruirii necesare. În colaborare cu autoritățile din domeniul protecției, de sănătate și cu alte părți interesate, partenerii vor conlucra pentru eliminarea barierelor juridice și administrative ce împiedică accesul la serviciile de răspuns care salvează vieți, inclusiv gestionarea clinică a violului și, în limitele legii, întreruperi de sarcină în condiții de siguranță.

În ceea ce privește prevenirea, principalele lacune identificate vizează accesul la servicii esențiale, care sporesc vulnerabilitatea femeilor și fetelor la trafic și exploatare, precum și accesul limitat la informații despre riscurile VBG și la servicii specializate în domeniu. Pentru a aborda aceste riscuri și vulnerabilități, partenerii vor milita și vor coordona resursele pentru măsuri corespunzătoare de prevenire și răspuns. Acest lucru include crearea de oportunități de subzistență pentru cei care prezintă un risc mai mare. Pentru a acoperi deficitul de informații, actorii PRR vor coordona și armoniza mesajele pentru o campanie cuprinzătoare de conștientizare a VBG. De asemenea, vor fi elaborate sau contextualizate instrumente de advocacy și de evaluare pentru a reduce riscurile de VBG și pentru a contribui la respectarea standardelor minime.

Subsector: Protecția copilului

Forumurile de coordonare a protecției copilului la nivel național, fie de sine stătător, fie ca parte a mecanismelor combinate de coordonare a protecției, vor continua să informeze răspunsul în materie de protecție a copilului, sprijinite de expertiza tehnică și de eforturile de promovare ale subgrupului de lucru regional pentru protecția copilului, după caz, precum și de alte forumuri regionale de promovare și de angajamente cu principalele părți interesate în domeniul protecției copilului din regiune, cum ar fi instituțiile UE și rețelele regionale. Partenerii se vor concentra în continuare pe includerea copiilor refugiați în sistemele naționale de protecție a copilului, pe extinderea procedurilor de gestionare a cazurilor din sistemele naționale la copiii refugiați din Ucraina și pe extinderea opțiunilor de îngrijire alternativă, în special pentru copiii din instituțiile din Ucraina. În plus, identificarea copiilor aflați în situație de risc, în special a celor neînsoțiți sau separați de părinți, a celor cu dizabilități și a celor cu necesități de protecție specifice, precum și sprijinirea referirii lor în timp util către serviciile de protecție vor rămâne în continuare o prioritate. Partenerii vor continua, de asemenea, să sprijine copiii fără îngrijire părintească evacuați din instituții, în special în ceea ce privește accesul la îngrijire și la servicii specializate, precum și asigurarea faptului că interesul superior al copiilor stă la baza

deciziilor care îi vizează. În cele din urmă, vor rămâne în continuare prioritare consolidarea capacității sistemelor naționale de protecție a copilului din țările de azil și căutarea de oportunități pentru a completa răspunsul național de protecție a copilului.

EDUCAȚIE

Pentru a preveni pierderile de învățare pe termen lung și pentru a spori gradul de incluziune a copiilor și tinerilor refugiați din Ucraina în sistemele educaționale din țara-gazdă, inclusiv în cele de îngrijire și educație timpurie, partenerii PRR vor intensifica angajamentele cu autoritățile centrale pentru a dezvolta și implementa programe de advocacy și de sprijin pentru a se asigura că copiii refugiați din Ucraina sunt înscriși în sistemele școlare naționale și pentru a asigura accesul la un învățământ preșcolar și terțiar de calitate. Pe parcursul anilor de învățământ 2023-2024 și 2024-2025, se va oferi sprijin și îndrumare părților interesate relevante pentru a aborda problemele de capacitate în domeniul educației, inclusiv extinderea spațiilor de învățare și a infrastructurii școlare, soluționarea deficitului de cadre didactice și a lacunelor în furnizarea de servicii esențiale de învățare a limbii și de servicii pedagogice și MHPSS furnizate prin intermediul școlilor. Partenerii PRR vor pleda în continuare pentru eliminarea barierelor administrative și practice în calea accesului la educație.

Pe lângă includerea în sistemele de învățământ naționale, partenerii PRR pot sprijini, după caz, inițiative menite să mențină legătura dintre copiii și tinerii refugiați și țara lor de origine, indiferent de naționalitate sau de statut juridic. Atunci când este posibil, astfel de inițiative educaționale complementare vor fi recompensate cu note și certificate care pot facilita întoarcerea în sistemul educațional din țara de origine sau validarea notelor și diplomelor obținute în țara gazdă, ori de câte ori o permit circumstanțele. Partenerii PRR se vor asigura că nu vor fi înființate sisteme educaționale paralele nesustenabile, destinate exclusiv refugiaților, și că, în anul școlar 2024-2025, sistemele paralele nesustenabile existente vor fi eliminate treptat, pe cât posibil. Se va ține cont de necesitățile tuturor părților interesate relevante pentru a asigura o educație de cea mai bună calitate posibilă, indiferent de durata strămutării.

MIJLOACE DE EXISTENȚĂ ȘI INCLUZIUNE SOCIOECONOMICĂ

Refugiații vor fi sprijiniți pentru a obține locuri de muncă decente, pe măsura competențelor, calificărilor și experienței lor, prin asigurarea accesului sporit la cursuri de limbă intensive și specifice, la învățare la locul de muncă și la oportunități de dezvoltare, la servicii financiare și de dezvoltare a afacerilor, la proceduri simplificate de recunoaștere a calificărilor și la servicii de îngrijire a copiilor sigure și accesibile.

Se vor intensifica eforturile de sprijinire a autorităților la nivel național și municipal în vederea conceperii și punerii în aplicare a unor soluții privind locuințele pe termen mai lung și a renunțării la utilizarea prelungită a măsurilor de cazare de urgență. Se va consolida sprijinul acordat refugiaților pentru a accesa prestații de protecție socială prin colaborarea strânsă cu societatea civilă și prin orientarea asistenței pentru a acoperi lacunele din acoperirea guvernamentală. Parteneriatele cu municipalitățile și asistența tehnică continuă pentru ministerele de resort vor fi intensificate pentru a

asigura accesul efectiv la beneficii și la furnizarea de servicii, pentru a promova referirile și pentru a asigura spațiul necesar pentru absorbția refugiaților în programele naționale.

De asemenea, va fi consolidată capacitatea municipalităților de a-și extinde serviciile publice, de a menține coeziunea socială în comunitățile lor și de a pune în aplicare strategii de incluziune pe mai mulți ani. Partenerii vor căuta să intermedieze legături între autoritățile municipale și partenerii strategici, care să faciliteze accesul la finanțare flexibilă și la oportunități de finanțare directă.

În conformitate cu o abordare a incluziunii socioeconomice la nivelul întregii societăți, partenerii vor colabora cu autoritățile guvernamentale la nivel național și subnațional, cu furnizorii de servicii locali, cu organizațiile conduse de refugiați, cu alte ONG-uri, cu instituțiile de învățământ, cu actorii din domeniul dezvoltării și cu sectorul privat. Capacitățile guvernamentale și ale ONG-urilor de a oferi sprijin individualizat pentru incluziune ar trebui sa fie îmbunătățite cât mai mult posibil, acordându-se o atenție specială vulnerabilităților și necesităților transversale, în special ale femeilor, fetelor, persoanelor în vârstă și persoanelor cu dizabilități.

SĂNĂTATE ȘI NUTRIȚIE

Lipsa sau accesul limitat la servicii de sănătate au fost menționate ca o preocupare-cheie în analizele multisectoriale ale necesităților. În colaborare cu guvernele naționale, sectorul sănătății vizează să asigure să asigure continuitatea îngrijirii și să reducă morbiditatea și mortalitatea prin sprijinirea accesului echitabil și eficient al refugiaților la servicii de sănătate de calitate. Partenerii vor consolida sistemele naționale de sănătate și eforturile de coordonare, vor sprijini inițiativele de consolidare a capacităților, vor încuraja includerea lucrătorilor ucraineni din domeniul sănătății în sistemul de sănătate național, inclusiv în domeniul sănătății mintale, și vor sprijini finanțarea asistenței medicale pentru a permite accesul egal la serviciile de sănătate și la medicamentele esențiale. Corelarea refugiaților cu serviciile naționale de sănătate va rămâne un obiectiv-cheie. Comunicarea în materie de sănătate va fi intensificată pentru a furniza informații privind disponibilitatea și accesibilitatea serviciilor de sănătate, precum și prevenirea bolilor netransmisibile și transmisibile, pentru a crește gradul de vaccinare și pentru a promova practici nutriționale mai bune pentru copii. Partenerii vor continua să sprijine, de asemenea, consolidarea sistemelor de informare pentru luarea deciziilor bazate pe date concrete în domeniul sănătății publice, incluzând evaluări și sondaje privind accesul și barierele la asistență medicală.

Partenerii vor consolida continuitatea îngrijirii prin conectarea refugiaților la serviciile naționale de sănătate, cu un accent deosebit pe bolile netransmisibile, tuberculoza și HIV, inclusiv prin colaborare transfrontalieră. Sănătatea sexuală și reproductivă (SSR), inclusiv accesul la servicii clinice de calitate pentru supraviețuitorii VBG, se va număra printre prioritățile-cheie, inclusiv consolidarea legăturilor dintre serviciile din domeniul SSR, MHPSS și de protecție. Se va oferi sprijin direcționat pentru a răspunde necesităților specifice ale grupurilor vulnerabile, inclusiv ale minorităților etnice, ale persoanelor LGBTIQ+, ale persoanelor în vârstă și ale persoanelor cu dizabilități și/sau cu alte necesități specifice.

NECESITĂȚI DE BAZĂ

Pentru anul 2024, operațiunile din țările UE vor înregistra o nouă scădere a numărului de persoane asistate prin intermediul asistenței în numerar, în conformitate cu progresele înregistrate în ceea ce privește includerea refugiaților în rețelele naționale de siguranță socială. În toate țările PRR, în cazul ajutoarelor în numerar pentru necesități de bază se vor perfecționa în continuare abordările de direcționare, prioritate acordându-se persoanelor foarte vulnerabile, acestea fiind complementare față de asistența guvernamentală. Ori de câte ori este relevant, pe lângă subvențiile în numerar multifuncționale, asistența în numerar sectorială va fi menținută și/sau consolidată. Vor fi menținute grupurile de lucru pentru acordarea asistenței în numerar, împreună cu actuala coordonare de către organizațiile naționale și/sau ministerele de resort, în timp ce mecanismele de deducere vor fi consolidate și sistematizate în continuare. În cadrul unor operațiuni selectate, cum ar fi cele din Republica Moldova, vor fi introduse platforme comune pentru schimbul de date de înregistrare, de date de direcționare și de cazuri între actorii umanitari.

Pentru a menține un nivel de trai demn și pentru a răspunde necesităților suplimentare cauzate de condițiile dificile de iarnă, se va continua furnizarea de ajutoare, cu un accent deosebit pe articolele de ajutor de urgență și pe facilitățile de susținere a vieții, inclusiv îmbrăcăminte de iarnă, pături, cuverturi, seturi de bucătărie și articole de dormit. În coordonare cu autoritățile locale și cu alți actori din domeniul umanitar, în locații critice, cum ar fi zonele de tranzit la frontieră și zonele de primire, precum și în centrele colective, va fi furnizată asistența alimentară. În aceste locații se vor acoperi, de asemenea, necesitățile refugiaților în materie de apă, de salubritate și de igienă prin distribuirea de truse de igienă pentru a contribui la sănătatea, demnitatea, siguranța și bunăstarea acestora.

În paralel cu eforturile de identificare a soluțiilor pentru necesitățile de cazare pe termen lung, partenerii PRR vor îmbunătăți, de asemenea, prin intervenții de îngrijire și întreținere unitățile din diferite tipuri de spații (de ex., centre de urgență, de primire sau de cazare). Eforturile se vor concentra pe eficiența și menținerea căldurii pe timp de iarnă, cu obiectivul final de sustenabilitate și de atenuare a lipsurilor pe durata condițiilor aspre de iarnă. Partenerii vor contribui la facilitarea transportului refugiaților de la punctele de frontieră la zonele de primire sau la nodurile de transport cheie pentru deplasarea lor ulterioară.

Indiferent de modalitatea utilizată, în numerar sau în natură, protecția va fi integrată în toate intervențiile, ceea ce include prevenirea exploatării sexuale și a abuzurilor, atenuarea riscului de VBG, mecanisme de feedback și de reclamații funcționale și, dacă este necesar, considerații individuale.

În domeniul logisticii, al telecomunicațiilor și al sprijinului operațional, partenerii RRP vor continua să furnizeze la timp articole de ajutor umanitar, sprijinite de o prestare coordonată a serviciilor și de o prioritizare a necesităților bazată pe dovezi. Au fost create centre logistice regionale și specifice fiecărei țări, care vor sprijini în continuare stocarea și distribuirea ulterioară a articolelor de ajutor. Va fi consolidată capacitatea lanțului de aprovizionare de a evalua coridoarele și rutele de aprovizionare, de a analiza tendințele, de a achiziționa bunuri și servicii, precum și de a optimiza și de a asigura livrarea la timp a stocurilor prepoziționate. În acest scop, o prioritate o va constitui

coordonarea și stabilirea unui cadru și procese comune de aprovizionare, pentru a sprijini operațiunile umanitare în toate țările PRR.

Priorități intersectoriale ale răspunsului regional

Sănătate mintală și asistență psihosocială (MHPSS)

Furnizarea de servicii MHPSS în regiune acoperă diverse sectoare, inclusiv sănătatea, protecția, protecția copilului, VBG, combaterea traficului de persoane, asistența victimelor, educația și mijloacele de trai, ceea ce face din acestea o componentă vitală a răspunsului general. Consolidarea integrării intersectoriale a MHPSS este esențială, îmbunătățind totodată accesul și calitatea activităților dedicate în toate nivelurile de sprijin.

Această abordare cuprinzătoare include consolidarea dezvoltării și îmbunătățirea sistemelor de sprijin pentru familii și comunități, și asigurarea furnizării de activități și intervenții psihosociale la nivel comunitar care să consolideze resursele individuale și comunitare existente. În plus, având în vedere că sistemele sociale și de sănătate se confruntă cu provocări continue, este esențială adoptarea și punerea în aplicare a practicilor bazate pe dovezi pentru a optimiza alocarea resurselor și a menține furnizarea de asistență de înaltă calitate. Conceptul de partajare a sarcinilor, cu abilitarea nespecialiștilor instruiți să furnizeze intervenții psihologice supravegheate, rămâne o componentă fundamentală pentru extinderea sferei de acțiune, a eficienței și a impactului serviciilor MHPSS. În plus, recunoașterea și integrarea profesioniștilor ucraineni din domeniul sănătății mintale în sistemele sociale și de sănătate publică reprezintă un pas crucial.

În toate sectoarele și domeniile de servicii, protejarea bunăstării furnizorilor din prima linie prin supraveghere și formare continuă rămâne o prioritate. În plus, sunt necesare eforturi concertate pentru a fortifica structurile și organizațiile responsabile de furnizarea de servicii MHPSS, inclusiv o coordonare eficientă între autoritățile naționale, agențiile ONU, ONG-uri, societatea civilă și organizațiile comunitare. Acest efort de colaborare asigură, de asemenea, îmbunătățirea continuă a cartografierii serviciilor și a căilor de referire, asigurând conștientizarea de către comunitate și accesul neîntrerupt la serviciile MHPSS în toate nivelurile de sprijin.

Vârstă, gen și diversitate (VGD)

Considerațiile privind vârsta, genul și diversitatea (VGD) ar trebui să ghideze toate aspectele activității partenerilor PRR. Este necesar un efort colectiv pentru a asigura un angajament continuu și semnificativ cu refugiații, înțelegând necesitățile și riscurile de protecție ale acestora prin evaluări și monitorizări care să țină cont de VGD, valorificând capacitățile acestora și urmărind protecția, asistența și soluțiile care să țină cont de perspectivele și prioritățile acestora.

Subsecțiune: Incluziunea persoanelor cu dizabilități

Persoanele cu dizabilități au aceleași necesități de bază ca și ceilalți refugiați, dar se confruntă adesea cu bariere în calea satisfacerii acestor necesități și pot avea nevoie de o atenție specială și de intervenții specifice. În plus, persoanele cu dizabilități se confruntă cu provocări suplimentare, inclusiv dificultăți în accesarea serviciilor din cauza problemelor de mobilitate, a obstacolelor birocratice în depunerea sau înlocuirea actelor, stigmatizării și discriminării sociale și a lipsei de informații accesibile. Aceste provocări sunt agravate pentru familiile acestora, care nu numai că suportă sarcini financiare sporite din cauza costurilor de îngrijire a persoanelor cu dizabilități, dar se confruntă și cu probleme legate de angajarea în câmpul muncii, deoarece adesea îngrijitorii nu se pot angaja la un serviciu cu un program de lucru normal. Partenerii PRR se vor angaja să asigure pe baza principiilor-cheie ale incluziunii persoanelor cu dizabilități: (i) nediscriminarea; (ii) conștientizarea; (iii) participarea; și (iv) accesibilitatea. Se va pune, de asemenea, accentul pe o cooperare strânsă cu organizațiile naționale și locale care lucrează cu persoanele cu dizabilități.

Responsabilitate față de persoanele afectate (RPA)

Stabilirea unor mecanisme eficiente și accesibile de feedback și de răspuns pentru toate intervențiile sectoriale cheie va fi o prioritate transversală în cadrul răspunsului PRR. Partenerii PRR se vor angaja să includă în mod intenționat și sistematic necesitățile, preocupările și plângerile, capacitățile și opiniile exprimate de refugiați și de alte persoane afectate în diversitatea lor și să răspundă pentru deciziile organizaționale și acțiunile personalului, în toate programele și intervențiile de protecție, asistență și soluții. Consolidarea responsabilității față de populațiile afectate implică crearea unor canale de comunicare în ambele sensuri, care să le permită refugiaților să participe activ la elaborarea programelor și să ofere feedback valoros. Acest angajament se extinde la consolidarea rolurilor refugiaților voluntari, a organizațiilor comunitare și a inițiativelor conduse de refugiați prin dezvoltarea capacităților și acordarea de granturi mici. Partenerii se angajează să stabilească și să mențină canale de comunicare eficiente pentru ca refugiații să modeleze în mod activ și să ofere feedback cu privire la deciziile de programare. Mecanismele de feedback și de răspuns și comunicarea cu canalele comunitare în toate fazele vor rămâne cruciale pentru a se asigura că refugiații sunt implicați în deciziile care au un impact direct asupra vieții lor. Partenerii PRR vor asigura RPA atât prin mijloace tradiționale analogice și creative, cât și prin explorarea mijloacelor online. Partenerii RRP vor identifica și contracara informațiile eronate și dezinformarea prin implicarea comunității pe canalele digitale, pentru a informa în continuare mesajele și implicarea corespunzătoare.

Protecție împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS)

PEAS este o componentă integrală și transversală a PRR și este integrată în răspunsul la situația refugiaților din Ucraina. De asemenea, aceasta necesită eforturi colective proactive pentru atenuarea riscurilor, prevenirea și răspunsul, cum ar fi măsuri de atenuare a riscurilor identificate în materie de PEAS, evaluări ale capacității partenerilor, consolidarea continuă a capacității partenerilor și a altor părți interesate,

precum și acțiuni de informare și sensibilizare a comunității și a refugiaților, coordonate prin intermediul rețelelor PEAS existente la nivel național.

Toți partenerii care participă la PRR ar trebui să cunoască și să aplice standardele de conduită ale IASC aplicabile lucrătorilor din domeniul umanitar și să înțeleagă responsabilitățile ce le revin în ceea ce privește raportarea acuzațiilor de EAS și promovarea unei abordări centrate pe victimă. Refugiații și alți beneficiari de asistență trebuie să aibă acces la mecanisme de feedback și de reclamații sigure, sensibile la gen și la copii, precum și la informații despre PEAS, iar victimele ar trebui să aibă la timp acces la asistență prin intermediul serviciilor de protecție a copilului și de VBG. Ar trebui depuse eforturi pentru a asigura schimbul de informații la nivel regional, învățarea și documentarea bunelor practici, precum și pentru a sprijini autoritățile în vederea consolidării măsurilor de protecție și abordărilor PEAS.

Localizare

Răspunsul colectiv a crescut de la 142 de parteneri PRR inițial în 2022 la 312 parteneri, dintre care majoritatea sunt organizații naționale și locale. Eforturile colective și concertate vor continua să asigure că activitatea crucială a ONG-urilor naționale și a OCR-urilor au vizibilitate în rândul donatorilor, că pot accesa oportunități de finanțare și de consolidare a capacităților, și că primesc recunoaștere pentru rolul central pe care continuă să îl joace. Activitățile autorităților municipale și ale altor structuri guvernamentale subnaționale sunt esențiale pentru realizarea obiectivelor strategice ale acestui plan, iar partenerii se vor strădui în continuare să colaboreze cu acestea și să le ofere sprijin.

Participarea autorităților de stat

Actorii umanitari sprijină autoritățile și nu pot înlocui acțiunile statului și ale UE. Întrucât autoritățile continuă să dețină, să conducă și să aibă responsabilitatea pentru răspunsul la nivel național și municipal, este nevoie de o solidaritate continuă din partea comunității internaționale și de sprijin practic și specializat din partea organizațiilor umanitare și de dezvoltare.

Menținerea capacităților de răspuns în situații de urgență

În timp ce răspunsul se concentrează în prezent asupra incluziunii efective în sistemele și serviciile naționale, asupra menținerii spațiului de protecție și asupra sprijinului orientat către persoanele cele mai vulnerabile, vor fi menținute capacitățile de a asigura asistență imediată refugiaților noi și de a o mări în cazul unei intensificări a mișcărilor de refugiați.

Coordonare și parteneriate regionale

În sprijinul răspunsurilor guvernamentale din întreaga regiune, UNHCR conduce și coordonează punerea în aplicare a unui PRR interinstituțional în conformitate cu modelul de coordonare a

refugiaților, colaborând și consultându-se cu autoritățile, agențiile de ajutor, societatea civilă și populațiile afectate.

PRR va extinde domeniul de aplicare al parteneriatelor pentru a mobiliza resurse și a spori vizibilitatea pentru nevoile refugiaților din Ucraina, ale cetățenilor țărilor terțe care au nevoie de protecție internațională, ale apatrizilor și ale comunităților gazdă. Partenerii și susținătorii PRR se străduiesc să se asigure că finanțarea este direcționată către respondenții din prima linie la timp și în mod eficient și în conformitate cu principiile de finanțare și de parteneriat de calitate.

La nivel regional, coordonarea PRR este condusă de Biroul regional al UNHCR pentru Europa. Un Forum regional de coordonare a refugiaților (FCR) interinstituțional și grupuri de lucru specifice, rețele și echipe de lucru au ca scop asigurarea unei gestionări eficiente a informațiilor situaționale și a sprijinului specific pentru fiecare țară în parte, în funcție de necesități.[17] În calitate de agenție a ONU mandatată de Adunarea Generală să conducă intervențiile de răspuns în cazul unor crize a refugiaților, UNHCR este entitatea de referință în ceea ce privește datele referitoare la refugiați, facilitând și coordonând furnizarea de date și informații necesare pentru a sprijini planificarea intervenției partenerilor PRR.

În fiecare dintre țările care găzduiesc refugiați au fost create, de asemenea, FCR-uri interinstituționale, în sprijinul mecanismelor de coordonare conduse de autorități. Aceste structuri permit partenerilor PRR să maximizeze răspunsul și să evite duplicările și sistemele paralele, și să ghideze inițiativele comune de advocacy și eforturile comune de mobilizare a resurselor în sprijinul planurilor de răspuns la nivel național. Prin intermediul PRR, UNHCR va continua să asigure că evaluările comune, gestionarea datelor, informațiilor și sistemelor de monitorizare și raportare, precum și instrumentele de comunicare și de partajare a informațiilor sunt puse în aplicare în mod eficient și consolidate în coordonare cu autoritățile și părțile interesate relevante.

Cadrul regional de monitorizare

Un set de indicatori comuni conveniți cu partenerii din toate regiunile PRR contribuie la asigurarea urmăririi progreselor înregistrate în vederea atingerii obiectivelor strategice într-un mod coerent. Un set de bază de indicatori sectoriali care acoperă toate sectoarele PRR, cu indicatori suplimentari la nivel național, măsoară realizările și rezultatele specifice. Realizările vor fi monitorizate prin intermediul unui sistem online care se numeste „ActivityInfo”, prin intermediul căruia partenerii raportează în funcție de indicatorii stabiliți într-un cadru de monitorizare.

Datele privind indicatorii vor fi rezumate la nivel național și regional pentru a sprijini analiza continuă a progreselor. Este important de menționat faptul că acest lucru va permite dezagregarea rezultatelor în funcție de gen, vârstă și dizabilități pentru a asigura că persoanele aflate în situații de risc și grupurile specifice, cum ar fi femeile și persoanele cu dizabilități, nu sunt omise în punerea în aplicare a acestui plan de răspuns. Pentru a menține responsabilitatea față de

[17] Printre acestea se numără Grupul de lucru pentru protecție, Grupul de lucru pentru incluziune socioeconomică, Subgrupurile de lucru pentru protecția copiilor și VBG, Grupul de lucru pentru asistență în numerar, Grupul de lucru pentru gestionarea informațiilor, Grupul de lucru pentru combaterea traficului de persoane, Grupul de lucru pentru egalitatea de gen, Centrul tehnic informal pentru educație, Rețeaua PEAS și Extinderea sănătății refugiaților.

populațiile afectate, continuă să funcționeze mecanisme de feedback, permițând populațiilor afectate și partenerilor PRR să comunice în mod regulat și să se asigure că necesitățile și preocupările persoanelor afectate ghidează și ajustează prioritățile răspunsului.

Obiectivele de mai jos se bazează pe bugetele și capacitățile partenerilor, în funcție de necesitățile in teritoriu. Atingerea acestor obiective va fi condiționată de primirea la timp a cerințelor de finanțare.

Rezultatele monitorizării

Sector		Indicator	Țintă
	Protecție	persoane care au beneficiat de sprijin în accesarea serviciilor de protecție	**969 200**
	Protecția copilului	copii care au beneficiat de servicii de protecție a copilului	**510 600**
		participanți instruiți în domeniul protecției copilului și al drepturilor copilului	**10 400**
	Violența pe bază de gen	persoane care au beneficiat de programe specializate în domeniul VBG	**414 500**
		actori din domeniul umanitar și personal guvernamental instruiți în materie de VBG privind măsurile de prevenire, răspuns și atenuare a riscurilor	**6 700**
	Protecție împotriva exploatării și abuzului sexual	membri ai rețelei PEAS și de personal al partenerilor instruiți în materie de atenuare a riscurilor, de prevenire și de răspuns în ceea ce privește VBG	**4 300**
	Educație	copii înscriși în învățământul formal în țările gazdă	**365 900**
		cadre didactice formate sau care primesc sprijin pentru a răspunde mai bine necesităților elevilor refugiați	**340 500**
		copii care participă la programe de educație non-formală în țările gazdă	**9 100**
	Sănătate și nutriție	refugiați cărora li s-au oferit sesiuni de consiliere individuală sau educație pentru sănătate, cu informații privind subiecte legate de sănătate, serviciile disponibile și modul de accesare a acestora	**381 400**
		consultații de sănătate oferite refugiaților	**382 300**
		e furnizori de servicii medicale instruiți pentru a oferi servicii medicale refugiaților	**16 800**
	Sănătate mintală și sprijin psihosocial	persoane care participă la serviciile și activitățile MHPSS	**382 400**
		consultații furnizate în domeniul MHPSS (include doar servicii specializate specifice)	**196 800**
	Mijloace de existență și incluziune socioeconomică	persoane care au beneficiat de intervenții legate de mijloace de existență și de incluziune socioeconomică	**571 400**
	Necesități de bază	persoane care au primit asistență pentru necesitățile de bază	**656 300**

CAPITOLUL: SITUAȚIA ÎN ȚARĂ REPUBLICA MOLDOVA

© UNICEF/Giacomo Pirozzi

Privire de ansamblu

Răspunsul planificat pentru Republica Moldova
(ianuarie-decembrie 2024)

90K
populația-țintă de refugiați

55,000
membri țintă ai comunității-gazdă asistați

$303M
necesarul financiar total în USD

82
parteneri PRR

Cifre privind populația țintă

	Populație estimată la sfârșitul anului 2023	Populația țintă pentru asistență în 2024
Populația de refugiați	115 862	90 000

Defalcare pe vârste și gen[18]

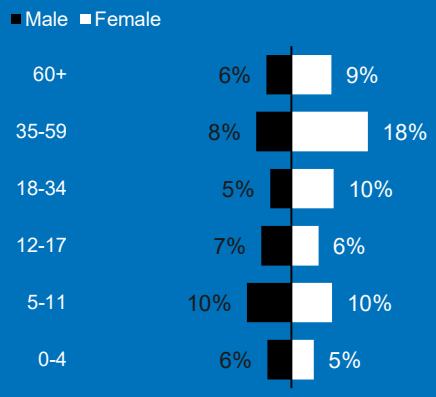

6%
Persoane cu dizabilități

58%
Femei și fete

42%
Bărbați și băieți

[18] Calculele se bazează pe baza de date a UNHCR privind înregistrările pentru asistență (proGres).

Partea 1: Situația curentă

Prezentare generală a situației

După aproape doi ani de la invazia pe scară largă a Ucrainei, 997 092 de persoane au sosit în Republica Moldova din Ucraina. La sfârșitul lunii decembrie 2023, în țară au rămas aproximativ 115 000 de refugiați din Ucraina, ceea ce reprezintă aproximativ 4% din populația totală.

Refugiații sunt în mare parte femei și copii, reprezentând 81 la sută din populația de refugiați (37% femei, 21% fete și 23% băieți). Până la sfârșitul lunii decembrie, un total de 35 950 de persoane au solicitat protecție temporară (PT), dintre care 27 715 au primit acest statut, inclusiv 8 326 de copii. Pe lângă beneficiarii de PT, peste 8 000 de refugiați din Ucraina și-au legalizat șederea în Republica Moldova, fie prin intermediul sistemului de azil, fie prin obținerea permiselor de ședere pentru muncă, educație sau datorită legăturilor de familie.

În pofida crizelor agravante ce afectează țara, Republica Moldova a acordat refugiaților din Ucraina accesul la o gamă largă de servicii și drepturi, inclusiv dreptul la muncă, accesul la educație și la asistență medicală primară și de urgență, precum și un anumit nivel de acces la protecție socială.

În conformitate cu Pactul global pentru refugiați, răspunsul Republicii Moldova a fost caracterizat de o abordare la nivelul întregii societăți, susținută de o puternică solidaritate internațională, după cum reiese din angajamentele asumate de Guvernul Republicii Moldova în cadrul Forumului global pentru refugiați 2023, în domeniile incluziunii socioeconomice, protecției sociale și drepturilor copilului, incluziunii în sistemele statistice naționale, protecției împotriva violenței pe bază de gen, educației, documentației și apatridiei. Susținerea acestui efort integrat este crucială pentru a asigura tranziția durabilă a răspunsului către o mai mare incluziune a refugiaților și pentru a sprijini Republica Moldova în momentul în care aceasta trece prin reforme importante care vizează reducerea sărăciei și avansarea dezvoltării socioeconomice, menținând în același timp pregătirea pentru situații de urgență și capacitatea de răspuns. Această abordare va asigura că nimeni nu este lăsat în urmă.

Riscuri și necesități la nivel de țară

Până în decembrie 2023, aproximativ 115 000 de refugiați din Ucraina au rămas în Republica Moldova. Dintre aceștia, 58% sunt femei și fete. Mărimea medie a gospodăriilor este de 2,4 membri, iar gospodăriile conduse de un singur cap de familie reprezintă până la 46 la sută din totalul gospodăriilor, 70 la sută dintre acestea fiind gospodării conduse cu precădere de femei singure. În plus, 58 la sută dintre gospodării au copii, iar 17 la sută dintre refugiați au vârsta de 60 de ani sau mai mult. Se estimează că 19 % dintre refugiați au una sau mai multe necesități specifice care le pot spori vulnerabilitatea. Printre acestea se numără persoanele cu dizabilități,

care constituie 6 la sută din totalul populației de refugiați din Republica Moldova.[19] În 2023, au fost identificați 1 067 de copii neînsoțiți și separați de părinți și trimiși la autoritatea tutelară.

Guvernul Republicii Moldova a activat regimul de protecție temporară în martie 2023, acordând refugiaților un statut juridic mai previzibil și mai stabil. De asemenea, Guvernul a pus în aplicare politici noi pentru a ajuta refugiații să se integreze în societate, cum ar fi îmbunătățirea orientării pentru înscrierea la școală și extinderea accesului la asistență medicală pentru toți copiii refugiați, indiferent de statutul lor juridic. În plus, țara și-a reformat Legea cetățeniei pentru a se alinia la Convenția din 1961 privind reducerea cazurilor de apatridie.[20]

Cu toate acestea, există în continuare provocări pentru refugiații din Republica Moldova. Femeile, în special mamele singure,[21] romii,[22] persoanele cu dizabilități și refugiații mai în vârstă se pot confrunta adesea cu provocări în ceea ce privește accesul pe piața muncii și obținerea autonomiei financiare.[23] Printre bariere se numără discriminarea, disponibilitatea limitată a serviciilor de îngrijire a copiilor, barierele lingvistice și ratele scăzute de înscriere a copiilor refugiați în școlile din Republica Moldova. De asemenea, refugiații se confruntă cu bariere juridice care îi împiedică să-și deschidă propriile afaceri. Situația din regiunea transnistreană este agravată și mai mult de situația socioeconomică generală, precum și de obstacolele cu care se confruntă refugiații în ceea ce privește accesul la asistență și de provocările și impedimentele întâmpinate la procedura de obținere a protecției temporare, în special pentru copiii neînsoțiți și separați de părinți și pentru persoanele cu mobilitate limitată.

În ciuda angajamentului Guvernului de a promova includerea copiilor refugiați în sistemul de învățământ național, ratele de înscriere rămân scăzute, cu aproximativ 2 300 de copii înscriși în prezent (4 % din populația refugiată de vârstă școlară). Printre bariere se numără preferința îngrijitorilor pentru educația online, barierele lingvistice, lipsa de cunoștințe în rândul îngrijitorilor cu privire la modalitățile de înscriere a copiilor lor, diferențele dintre programele școlare din Ucraina și Republica Moldova, așteptările legate de întoarcerea acasă și sprijinul metodologic limitat pentru cadrele didactice în vederea promovării incluziunii. Cu toate acestea, pe măsură ce războiul continuă și situația se prelungește, este posibil ca ratele de înscriere să crească.[24]

---

[19] UNHCR, Profilarea și monitorizarea protecției la nivel regional.
[20] În martie 2023, țara și-a reformat Legea cetățeniei, asigurând că orice copil născut în Republica Moldova, care altfel ar fi apatrid, va primi cetățenia moldovenească.
[21] Pentru a afla mai multe despre necesitățile și provocările femeilor refugiate, atunci când accesează piața muncii, consultați Notă de sinteză privind dimensiunea de gen elaborat de UN Women privind mijloacele de trai și accesul la muncă al refugiaților din Ucraina în țările gazdă vecine.
[22] Pentru a afla mai multe despre prezența și necesitățile refugiaților și ale membrilor comunității gazdă de etnie romă, consultați Evaluarea ACTED a necesităților comunității rome din Moldova și Cartografierea refugiaților romi în Moldova realizată de Grupul de lucru pentru persoanele de etnie romă.
[23] Potrivit analizei MSNA, majoritatea refugiaților din Republica Moldova se bazează pe surse de venit nesustenabile (79% din gospodării). Doar 2,3 % dintre gospodăriile intervievate au raportat lipsa de venituri, dar mai mult de două treimi dintre gospodării (77 %) au utilizat strategii de adaptare negative. Mecanismul de adaptare predominant este utilizarea economiilor pentru necesitățile zilnice (68,2%). Alte măsuri includ reducerea cheltuielilor pentru asistența medicală și educație (6,9% și, respectiv, 2,0%), retragerea copiilor de la școală (0,1%), vânzarea de proprietăți (2,6%) sau migrația (3,5%). Un procent marginal de 0,6% recurge la muncă degradantă sau ilegală.
[24] Pentru a afla mai multe despre provocările specifice legate de includerea copiilor refugiați în sistemul de învățământ național din Republica Moldova, consultați Evaluare în domeniul educației realizată de REACH, UNICEF și UNHCR.

Accesul limitat la asistență medicală a reprezentat o provocare pentru refugiați, afectând în mod disproporționat persoanele în vârstă și persoanele LGBTIQ+, precum și refugiații cu dizabilități cu necesități medicale. Potrivit analizei multisectoriale a necesităților (MSNA) din 2023, 21% dintre gospodării au raportat probleme de sănătate care necesită implicarea serviciilor de sănătate, dar 9% dintre cei care au avut nevoie de a accesa un serviciu medical au avut dificultăți în procesul de a obține asistență necesară de sănătate. Printre principalele bariere se numără timpul lung de așteptare, cadrul juridic restrictiv care limitează accesul la servicii medicale pentru deținătorii de PT, lipsa de cunoștințe despre serviciile disponibile, tratamente indisponibile și taxele ridicate. Acumularea acestor numeroși factori de stres poate avea un impact profund asupra sănătății mintale și a bunăstării psihosociale, iar refugiații trebuie să se confrunte cu aceste provocări în timp ce sunt separați de cei dragi și nu au acces la sistemele tradiționale de sprijin și la mecanismele obișnuite de adaptare. MSNA a constatat, de asemenea, că 12 % dintre membrii gospodăriilor cu vârsta de 18 ani sau mai mult au raportat că se simt atât de supărați, anxioși, îngrijorați, agitați, furioși sau deprimați încât acest lucru le afectează activitatea zilnică, subliniind nevoia continuă de intervenții MHPSS eficiente, corespunzătoare din punct de vedere cultural și sensibile la vârstă, gen și diversitate.

Accesul refugiaților la programele de asistență socială este restricționat de cadrul juridic. Acei ucraineni care au solicitat și cărora li s-a acordat statutul de refugiat prin intermediul sistemului național de azil au mai multe drepturi decât deținătorii de PT, inclusiv accesul la programele de asistență socială și la asistență medicală. Conform profilului socioeconomic rapid al UNHCR,[25] aproximativ 15 % dintre refugiați sunt clasificați ca fiind extrem de vulnerabili din cauza necesităților specifice multiple din cadrul gospodăriilor lor.[26] Acești refugiați ar putea beneficia de o mai mare incluziune în programele de asistență socială, care necesită, de asemenea, o consolidare suplimentară.

Refugiații din Ucraina în Republica Moldova locuiesc într-o varietate largă de tipuri de cazare, inclusiv în centre de cazare pentru refugiați (CCR) acreditate, în locuințe închiriate în comunitatea gazdă, precum și în centrele de cazare pentru refugiați neacreditate. Cazarea în locuințe închiriate este opțiunea preferată de familiile de refugiați.[27] Pe măsură ce continuă tranziția refugiaților de la centrele colective la locuințe private, în cadrul programelor de adăpost este esențială asigurarea unui sprijin durabil și a unor contracte de închiriere sigure, precum și a unor măsuri de atenuare a riscului de violență pe bază de gen (VBG). Acest lucru este deosebit de important pentru refugiații care se pot confrunta cu provocări sporite în ceea ce privește accesul la identificarea locuințelor

[25] Pentru a afla mai multe despre profilarea socioeconomică rapidă a refugiaților din Moldova, consultați ghidul privind necesitățile de bază, vulnerabilitatea socioeconomică și asistența în numerar multifuncțională în contextul PRR în Moldova.

[26] Studiul a constatat că datele demografice ale gospodăriilor (cum ar fi familiile cu patru sau mai mulți membri), sursele de încălzire, tipurile de cazare, zonele rezidențiale (urban vs. rural) și necesitățile specifice asociate cu profiluri specifice (cum ar fi persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități) au o corelație semnificativă cu nivelul de vulnerabilitate socioeconomică în rândul populației de refugiați. Pentru mai multe informații, consultați Nota de sinteză UNHCR privind necesitățile de bază, vulnerabilitatea socioeconomică și asistența în numerar multifuncțională.

[27] Conform MSNA, 6,7% dintre refugiați locuiesc în centre de cazare pentru refugiați acreditate, 83,1% în locuințe private, 9,1% în locuințe comune, 0,6% în hoteluri sau pensiuni și 0,5% în CCR neacreditate. Locuințele private constituie opțiunea preferată de cazare pentru familiile de refugiați. În timp ce 44,6 % dintre respondenții MSNA au afirmat că acoperă plata integrală a costurilor locuinței private, 27,5 % au afirmat că nu acoperă aceste costuri, deoarece sunt găzduiți de persoane/familii locale (neînrudite) sau similar.

sigure și durabile pe termen lung, cum ar fi gospodăriile conduse de femei singure, refugiații romi, persoanele cu dizabilități și persoanele în vârstă.[28]

În timp ce refugiații au fost bine primiți și susținuți în Republica Moldova, a existat o percepție din ce în ce mai mare a tensiunilor sociale. Aceste tensiuni nu au dus încă la o schimbare semnificativă a mediului general de primire, dar promovarea coeziunii sociale și a coexistenței pașnice prin inițiative specifice rămâne o prioritate.

LEGĂTURA DINTRE DOMENIUL UMANITAR, DEZVOLTARE ȘI PACE ÎN PLANUL DE RĂSPUNS LA SITUAȚIA REFUGIAȚILOR 2024

PRR 2024 sprijină legătura dintre domeniul umanitar, dezvoltare și pace în Republica Moldova, care se concentrează pe includerea durabilă a refugiaților în sistemele naționale, programarea dezvoltării, consolidarea coeziunii sociale, programarea bazată pe dovezi și localizarea intervențiilor.
PRR este în strânsă concordanță cu Cadrul de cooperare pentru dezvoltare durabilă al ONU (UNSDCF) pentru Republica Moldova. Obiectivele și indicatorii din ambele cadre au fost concepuți pentru a se consolida reciproc în vederea obținerii unor rezultate pozitive în materie de dezvoltare și coeziune socială. Activitățile PRR, în special în ceea ce privește locuințele, educația, sănătatea, coeziunea socială și angajarea în câmpul muncii, sprijină activitățile de dezvoltare și de pace pe termen mai lung ale UNSDCF. Programele partenerilor din cadrul echipei de țară a ONU, axate pe dezvoltare și cele legate de refugiați, sunt concepute în mod colaborativ. Agențiile umanitare și de dezvoltare colaborează pentru a integra refugiații în diverse activități. Exemple concrete sunt colaborarea UNHCR-PNUD cu Centrul comun de date, precum și rolul UNHCR de a contribui la consilierea Băncii Mondiale în ceea ce privește programarea în cadrul Facilității globale de finanțare concesională (GCFF).
În același timp, pentru a susține pacea, continuă să se ofere sprijin comunităților gazdă și moldovenilor vulnerabili pentru a se asigura că sunt abordate necesitățile celor mai vulnerabile persoane prezente în Republica Moldova și că sunt reduse riscurile de tensiuni sociale.
Prin această activitate sunt consolidate și sprijinite instituțiile guvernamentale. Actorii PRR colaborează îndeaproape cu Republica Moldova pentru a asigura includerea refugiaților în diversele procese de reformă în curs de desfășurare, în special reforma protecției sociale „RESTART”, care include, de asemenea, reforma Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. Organizațiile locale ale societății civile sunt parteneri valoroși care sprijină reformele și furnizează servicii sociale acolo unde este necesar.

[28] Pentru a afla mai multe despre accesul refugiaților la piețele de închiriere din Moldova, inclusiv provocările și riscurile, consultați Evaluarea pieței de închiriere în Moldova elaborată de Consorțiul Place (REACH, ACTED, NRC și PiN).

Partea 2: Strategia de răspuns și soluții la nivel național

OS1: Accesul efectiv al refugiaților la statut juridic, protecție și drepturi

Prin intermediul sprijinului tehnic și material, sectoarele și partenerii PRR vor sprijini în continuare Guvernul Republicii Moldova, inclusiv Ministerul Afacerilor Interne, în acordarea de protecție temporară (PT) refugiaților din Ucraina și în consolidarea sistemelor naționale de azil și apatridie.Un domeniu de interes special în 2024 va fi colaborarea cu Guvernul pentru a stabili baza juridică și operațională pentru un regim post-PT, așteptat în martie 2025, în funcție de prelungirea PT în 2024. Partenerii PRR vor milita activ pentru prelungirea PT pentru a asigura continuarea acesteia după februarie 2024.

Refugiații vor primi asistență pentru a avea acces la statut juridic, drepturi și servicii, iar accesul lor pe teritoriu și condițiile de primire vor fi monitorizate pentru a se asigura respectarea standardelor internaționale și regionale. Partenerii PRR vor pleda în continuare pe lângă autoritățile de toate nivelurile pentru a asigura că refugiații și furnizorii de servicii își cunosc drepturile și că se asigură un acces semnificativ, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală și socială.

OS2: Accesul refugiaților cu vulnerabilități și necesități specifice la sprijin și asistență direcționate

Sectoarele și partenerii PRR vor continua să colaboreze cu Guvernul Republicii Moldova, societatea civilă, refugiații și comunitățile gazdă pentru a dezvolta și consolida rețelele de protecție, inclusiv în zonele rurale, pentru a promova identificarea și referirea promptă și sigură a refugiaților cu vulnerabilități și necesități specifice către asistență și sprijin specifice. Sectorul și partenerii PRR vor promova abordări participative pentru elaborarea, implementarea și monitorizarea programelor. De asemenea, aceștia vor pune la dispoziția refugiaților și a comunităților gazdă afectate canale de comunicare bidirecționale, inclusiv mecanisme de reclamație și de feedback incluzive, accesibile, sigure și confidențiale, pentru a se asigura că răspunsul este adaptat la necesitățile lor specifice și că nu produce niciun prejudiciu. Partenerii vor milita pentru integrarea refugiaților cu necesități specifice în cadrul reformei actuale a sistemului de asistență socială (Restart).[29] Aceștia vor colabora îndeaproape cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și cu agențiile de asistență socială din întreaga țară pentru a promova includerea refugiaților în programele naționale și pentru a contribui la consolidarea sistemului.

[29] RESTART este o reformă cuprinzătoare a sistemului de asistență socială din Moldova, lansată în 2023 de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Reforma are ca scop îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale pentru populațiile vulnerabile.

OS3: Consolidarea incluziunii socioeconomice a refugiaților în comunitățile gazdă și a autonomiei acestora

Partenerii PRR vor depune eforturi pentru a reduce vulnerabilitățile socioeconomice atât ale refugiaților, cât și ale comunităților gazdă afectate, consolidând în același timp sistemele și serviciile naționale și promovând legăturile dintre răspunsul la situația refugiaților și planurile de dezvoltare ale Republicii Moldova. Astfel, partenerii se vor angaja împreună cu Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, precum și cu autoritățile publice locale pentru a susține și sprijini incluziunea socioeconomică a refugiaților, oferind în același timp sprijin tehnic și material pentru ca refugiații să fie incluși în sistemele și serviciile naționale, inclusiv în domeniul sănătății, educației și protecției sociale. Partenerii vor colabora, de asemenea, cu sectorul public și privat pentru a facilita un acces mai bun la locuri de muncă decente și la oportunități de antreprenoriat, inclusiv prin abordarea barierelor existente, cum ar fi disponibilitatea limitată a serviciilor de îngrijire pentru copii, persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități, precum și cunoașterea limitată a limbii locale.

OS4: Consolidarea coeziunii sociale între comunitățile de refugiați și cele gazdă

Partenerii PRR vor colabora în continuare cu Guvernul Republicii Moldova, societatea civilă, refugiații și comunitățile gazdă pentru a promova coeziunea socială printr-o abordare de dezvoltare bazată pe comunitate. Aceștia vor sprijini punerea în aplicare a unor inițiative și proiecte localizate, participative, sensibile la gen și diversitate, și bazate pe dovezi, care abordează prioritățile comune ale refugiaților și ale comunităților gazdă, promovând în același timp interacțiunile dintre refugiați și gazde și dialogul intercultural. Activitățile pot include îmbunătățiri ale infrastructurii comunitare, proiecte culturale și sportive și inițiative de coexistență pașnică. Atunci când urmăresc coeziunea socială, partenerii PRR vor lucra în strânsă colaborare cu sistemul național de educație, societatea civilă locală și autoritățile publice locale, sprijinind în același timp schimbul de bune practici în contextul forumurilor locale de coordonare a refugiaților. În plus, aceștia vor sprijini autoritățile să elaboreze și să pună în aplicare politici și programe care să promoveze incluziunea refugiaților și să consolideze sistemele naționale, în beneficiul atât al refugiaților, cât și al comunităților gazdă.

Răspunsuri sectoriale

Prioritățile transversale ale PRR

- Sănătate mintală și sprijin psihosocial (MHPSS)
- Vârstă, gen și diversitate (VGD)
- Incluziunea persoanelor cu dizabilități
- Responsabilitatea față de populațiile afectate (RPA)
- Protecție împotriva exploatării și abuzurilor sexuale (PEAS)
- Localizare
- Participarea autorităților
- Menținerea capacităților de răspuns la situații de urgență

Mai multe detalii în Prezentarea generală la nivel regional p. 25

PROTECȚIE

Acest sector își menține angajamentul de a sprijini Guvernul Republicii Moldova în furnizarea unor măsuri de protecție corespunzătoare pentru cei care caută să se protejeze de prejudicii și persecuții. Se va acorda o atenție deosebită abordării necesităților persoanelor cu vulnerabilități specifice, inclusiv ale etnicilor romi, ale persoanelor cu dizabilități, ale persoanelor în vârstă, ale femeilor vulnerabile, ale supraviețuitorilor VBG, ale victimelor traficului de persoane și ale persoanelor LGBTIQ+.

Accesul la teritoriu și la statutul juridic va rămâne o prioritate și în 2024. Partenerii PRR vor desfășura activități de monitorizare a frontierelor, vor consilia autoritățile cu privire la cazurile îngrijorătoare și la tendințele în materie de protecție și vor consilia refugiații nou veniți cu privire la legile și procedurile relevante. Toți cei eligibili vor fi sprijiniți în depunerea cererilor de PT, însoțite de eforturi de advocacy pentru extinderea și consolidarea PT la reînnoirea acesteia. De asemenea, se va oferi consiliere juridică și sprijin celor care solicită azil sau statutul de apatrid.

Partenerii vor încerca să se asigure că refugiații, solicitanții de azil și apatrizii au acces la drepturile care li se cuvin, inclusiv în domeniul sănătății, al ocupării forței de muncă și al educației. Prin intermediul monitorizării continue și al acțiunilor de informare, partenerii vor căuta să se asigure că atât refugiații, cât și furnizorii de servicii cunosc aceste drepturi și modul în care le pot accesa. Partenerii vor sprijini, de asemenea, autoritățile centrale și locale în consolidarea capacității Guvernului de a absorbi refugiații în programele disponibile.

Lucrând îndeaproape cu autoritățile locale, partenerii PRR vor sprijini, de asemenea, inițiativele comunitare de care beneficiază atât refugiații, cât și cetățenii moldoveni. Aceste inițiative includ proiecte de infrastructură, activități comunitare sau furnizarea de servicii care promovează coeziunea socială la nivel local. Proiectele de dezvoltare comunitară vor căuta să responsabilizeze refugiații și să le permită acestora să participe în mod semnificativ la activitățile și deciziile care îi vizează.

Subsector: Violența pe bază de gen

Prioritățile răspunsului la VBG din cadrul PRR 2024 sunt aliniate la Programul național privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie al Guvernului și la Planul național de promovare și asigurare a egalității între femei și bărbați pentru anii 2023-2027. Partenerii VBG vor continua să ofere servicii de răspuns multisectorial sensibile la gen și diversitate, inclusiv management de caz, MHPSS, asistență juridică și materială și financiară, precum și referirea la servicii specializate și nespecializate pentru supraviețuitori și persoane expuse riscului de VBG, inclusiv exploatarea și abuzul sexual (EAS).

Integrarea măsurilor intersectoriale de atenuare a riscurilor legate de VBG, inclusiv a celor legate de EAS și de combaterea traficului de persoane, rămâne o prioritate pentru salvarea de vieți. Intervențiile de atenuare a riscurilor vor fi informate de constatările auditului de siguranță privind VBG din 2023, în consultare cu celelalte sectoare, inclusiv cu Rețeaua PEAS și cu Grupul operativ de lucru privind traficul de ființe umane.

Prevenirea VBG prin abordarea cauzelor profunde ale acesteia va fi extinsă prin inițiative la nivel comunitar și la nivel de politici.

ABORDAREA RISCURILOR DE EAS ÎN PARTENERIAT CU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI

Republica Moldova se angajează să asigure că toate persoanele, inclusiv cele cu dizabilități, sunt protejate împotriva exploatării și a abuzurilor. Pentru a realiza acest lucru, Rețeaua PEAS și Grupul de lucru pentru persoanele cu dizabilități au colaborat la mai multe inițiative, inclusiv încorporarea instrumentelor specifice pentru persoanele cu dizabilități în evaluarea comună a riscurilor EAS, desfășurarea de consultări cu persoanele cu dizabilități și integrarea întrebărilor Grupului de la Washington în anchetele sectoriale. Pornind de la constatările evaluării comune a riscurilor EAS, în 2024 partenerii vor colabora pentru a se asigura că informațiile PEAS sunt disponibile cu ușurință în formate accesibile, lucrând în același timp cu partenerii pentru a îmbunătăți accesibilitatea și caracterul incluziv al mecanismelor de reclamație și feedback.

Există o nevoie urgentă de a continua schimbul de informații și de a stabili legătura între grupurile cu risc de VBG și serviciile și drepturile disponibile în materie de VBG, deoarece se prevede că închiderea CCR și scăderea nivelului de asistență pentru refugiați vor spori riscurile de VBG, inclusiv violența între parteneri intimi, violența economică, exploatarea sexuală, vânzarea și cumpărarea serviciilor sexuale, precum și riscurile de trafic de ființe umane.

Se va acorda prioritate grupurilor afectate în mod disproporționat, cum ar fi femeile singure, gospodăriile conduse de femei, persoanele cu dizabilități, refugiații în vârstă, copiii supraviețuitori ai VBG, femeile și fetele de etnie romă și persoanele LGBTQI+, atât din comunitățile de refugiați, cât și din comunitățile gazdă.

Subsectorul VBG se va concentra în continuare pe localizarea răspunsului la VBG și pe desfășurarea unor inițiative specifice de consolidare a capacităților.

Subsector: Protecția copilului

Răspunsul din cadrul PRR 2024 privind protecția copilului va acorda prioritate sprijinului acordat Guvernului Republicii Moldova pentru a continua bunele practici stabilite de a include pe deplin copiii refugiați în sistemele naționale de protecție a copilului, reiterate în angajamentul său privind protecția copilului în cadrul Forumului Global al Refugiaților. Vor fi organizate cursuri de formare pentru consolidarea capacităților atât pentru actorii specializați, cât și pentru cei nespecializați, pentru a le consolida capacitatea de a răspunde la necesitățile copiilor refugiați în toată diversitatea lor.

În cadrul Forumului Global al Refugiaților 2023, Republica Moldova s-a angajat să ofere și să extindă serviciile și protecția pentru aproximativ 20 000 de copii vulnerabili refugiați și strămutați, precum și pentru 100 000 de copii din comunitatea gazdă, inclusiv prin instruirea a 10 000 de angajați guvernamentali. De asemenea, Guvernul a promis să angajeze o sută de lucrători suplimentari în domeniul serviciilor sociale (inclusiv refugiați), să consolideze în mod sistematic îngrijirea alternativă pentru copiii refugiați neînsoțiți în zece comunități de primire a refugiaților, să extindă serviciile publice de îngrijire a copiilor și serviciile alternative de îngrijire a copiilor sub trei ani, și să consolideze mecanismele de cooperare pentru identificarea, asistența și monitorizarea copiilor care provin din Ucraina și se află în situații de risc.

Partenerii din domeniul protecției copilului vor completa serviciile guvernamentale de protecție a copilului, acordând prioritate identificării și referirii copiilor aflați în pericol sau victime ale violenței, furnizării de servicii adaptate copiilor, inclusiv activități de coeziune socială și MHPSS, precum și prevenirii violenței împotriva copiilor. Un accent deosebit se va pune pe furnizarea de servicii pentru copiii cu dizabilități și pentru copiii din cadrul minorităților etnice, în special pentru copiii romi.

Partenerii se vor asigura că copiii neînsoțiți și separați sunt direcționați către autoritatea tutelară și beneficiază de asistență. Consolidarea acordurilor de îngrijire alternativă bazate pe familie reprezintă, de asemenea, o prioritate-cheie.

Actorii relevanți vor desfășura, de asemenea, activități inclusive de sensibilizare cu privire la violența împotriva copiilor, inclusiv VBG, subliniind diversele riscuri cu care se pot confrunta băieții și fetele. De asemenea, se va oferi sprijin persoanelor care se ocupă de îngrijirea copiilor pentru a le consolida funcțiile de protecție.

În cele din urmă, se vor implementa mecanisme de raportare și de feedback adaptate copiilor, inclusiv cu privire la EAS, se vor desfășura consultări cu copiii, pentru a facilita participarea acestora la planificarea programelor și pentru a se asigura că activitățile sunt adaptate la necesitățile copiilor.

EDUCAȚIE

Includerea tuturor copiilor refugiați de vârstă preșcolară și școlară, inclusiv a copiilor cu dizabilități și a copiilor romi, în sistemul educațional din Republica Moldova rămâne o prioritate și în 2024. Deși Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a emis o instrucțiune revizuită care elimină multe bariere de acces la înscriere, ratele de înscriere a copiilor ucraineni în școlile din Moldova rămân scăzute.[30]

În 2024, partenerii din sector vor continua să se concentreze pe acordarea de sprijin tuturor copiilor și adolescenților refugiați pentru ca aceștia să învețe într-un cadru școlar, ajutându-i să se înscrie oficial în școli. Alte activități se vor concentra pe consolidarea și extinderea capacităților unităților de învățământ care înscriu copii refugiați, atât în ceea ce privește resursele umane, cât și infrastructura accesibilă, prin angajarea de personal școlar suplimentar, consolidarea capacității personalului educațional pe teme precum educația incluzivă și MHPSS și sprijinirea furnizării de servicii precum alimentație și transport sigur și accesibil. Activitățile suplimentare de educație non-formală, cum ar fi continuarea învățării la distanță conform curriculumului din Ucraina, pot fi facilitate dacă volumul de muncă pentru elevi rămâne gestionabil și dacă orice învățare care are loc este recompensată prin note și/sau certificate corespunzătoare.

Partenerii sectoriali vor continua să sprijine MEC în furnizarea de activități de educație non-formală, inclusiv cursuri de recuperare și de limba română pentru copii și adolescenți, precum și cursuri de formare profesională. Partenerii vor sprijini în continuare activitățile de coeziune socială, taberele de vară și serviciile MHPSS pentru copii, îngrijitori și profesori. În cele din urmă, includerea refugiaților în instituțiile de învățământ superior va fi promovată prin parteneriate cu mediul academic în cadrul global al Rețelei globale interdisciplinare academice (GAIN).

MIJLOACE DE EXISTENȚĂ ȘI INCLUZIUNE SOCIOECONOMICĂ

Partenerii vor continua să implementeze o abordare integrată a incluziunii socioeconomice, conform principiilor legăturii dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării, pentru a reduce vulnerabilitățile socioeconomice atât ale refugiaților, cât și ale populației locale, consolidând în același timp sistemele și serviciile naționale și promovând în continuare investițiile în dezvoltarea Republicii Moldova.

Intervențiile care facilitează accesul la locuri de muncă decente și la oportunități de antreprenoriat vor fi extinse prin formare profesională și calificare, sprijin cuprinzător pentru ocuparea forței de muncă și pentru afaceri, și o mai mare conștientizare a protecției împotriva exploatării prin muncă, a abuzurilor și a tuturor formelor de discriminare. Partenerii vor depune eforturi pentru a reduce barierele în calea incluziunii socioeconomice prin îmbunătățirea cunoștințelor de limba română și prin facilitarea accesului femeilor la servicii de îngrijire a copiilor. MHPSS va fi, de asemenea,

[30] În prezent sunt înscriși aproximativ 2 300 de copii (4 % din populația de refugiați de vârstă școlară). Sursă: Guvernul Republicii Moldova.

integrat în activități care să ajute refugiații să-și consolideze capacitatea de rezistență și de adaptare, ceea ce le poate spori capacitatea de a căuta și de a păstra un loc de muncă.

Partenerii vor încuraja în continuare implicarea sectorului privat pentru a oferi mai multe locuri de muncă decente care să corespundă calificărilor și necesităților refugiaților și ale persoanelor vulnerabile locale, pe baza profilurilor de calificare și de muncă identificate, și pentru a spori gradul de conștientizare cu privire la ocuparea în câmpul muncii a refugiaților și la necesitățile persoanelor cu dizabilități. De asemenea, vor fi create oportunități și mecanisme pentru dezvoltarea afacerilor și pentru activități independente.

Coeziunea socială va fi consolidată prin intervenții care promovează abilitarea, incluziunea și participarea socială, precum și încrederea instituțională. În acest sens, partenerii vor colabora cu autoritățile de la toate nivelurile și cu partenerii neguvernamentali relevanți, inclusiv cu organizațiile conduse de femei și de refugiați, pentru a le consolida capacitățile de a oferi servicii de calitate la nivel național și local atât refugiaților, cât și populației locale. De asemenea, se vor desfășura inițiative care facilitează îmbunătățirea dialogului și care consolidează relațiile, precum și acceptarea incluziunii refugiaților.

SĂNĂTATE ȘI NUTRIȚIE

Acest sector își menține angajamentul de a furniza asistență umanitară esențială pentru refugiații vulnerabili și pentru populația gazdă, contribuind în același timp în mod activ la dezvoltarea sistemului național de sănătate și de sănătate mintală.

Pornind de la activitatea pusă în aplicare în 2023, sectorul va aborda și va sprijini reducerea barierelor financiare și administrative pentru refugiați în ceea ce privește accesul la serviciile de sănătate, prin cooperare continuă cu Compania Națională de Asigurări Medicale și cu furnizorii de servicii medicale. Împreună cu partenerii, acesta va facilita, de asemenea, accesul la servicii medicale esențiale de calitate, sensibile la gen și nediscriminatorii, în timp util, inclusiv la servicii de sănătate sexuală și reproductivă, precum și la MHPSS (preventive și curative), produse medicale esențiale, vaccinuri și tehnologii medicale, și va sprijini și consolida forța de muncă în domeniul sănătății pentru a oferi asistență medicală refugiaților și populațiilor gazdă vulnerabile.

Partenerii vor contribui la prevenirea și răspunsul la amenințările existente și emergente la adresa sănătății publice în rândul refugiaților și al populațiilor gazdă vulnerabile. În plus, sectorul va oferi sprijin pentru a raționaliza mecanismele de conducere și de guvernanță din sectorul sănătății și pentru a consolida sistemele de informare în domeniul sănătății în situații de urgență, pentru a asigura un răspuns bazat pe dovezi, fundamentat pe principiul legăturii dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării.

Aceste priorități strategice sunt aliniate la angajamentele și planurile autorităților guvernamentale și vor fi coordonate îndeaproape cu Ministerul Sănătății și cu alte autorități centrale și locale din domeniul sănătății publice. Monitorizarea și evaluările continue vor permite ajustarea în timp util a răspunsurilor pentru a se asigura că sunt satisfăcute necesitățile unice ale diferitelor grupuri demografice. Printre aceste grupuri se numără persoanele cu dizabilități, cele cu boli cronice,

inclusiv HIV, femeile însărcinate și cele care alăptează, persoanele în vârstă, copiii neînsoțiți, persoanele de etnie romă și LGBTIQ+, precum și persoanele din zonele rurale.

SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI SPRIJIN PSIHOSOCIAL (MHPSS) ȘI EGALITATE DE GEN

În perioadele de criză, femeile și copiii sunt adesea percepuți ca fiind mai vulnerabili și având mai multă nevoie de MHPSS. Cu toate acestea, bărbații sunt, de asemenea, afectați în mod negativ de separare, violență și strămutare. O serie de studii ale Grupului de lucru pentru egalitatea de gen (Gender Task Force – GTF) desfășurate în 2023 au arătat că lipsa de profesioniști MHPSS de sex masculin, alături de stigmatul social și masculinitatea tradițională, a dus la marginalizarea involuntară a bărbaților și băieților din serviciile MHPSS în Republica Moldova, cu un risc crescut de alcoolism pentru a face față. Pentru a remedia această disparitate, Grupul tehnic de referință MHPSS și GTF recomandă furnizorilor de servicii MHPSS să îmbunătățească strategiile de consolidare a capacităților și de recrutare pentru a consolida reprezentarea bărbaților în forța de muncă MHPSS și pentru a spori gradul de conștientizare cu privire la stigmatul MHPSS și abuzul de substanțe.

NECESITĂȚI DE BAZĂ

În 2024, acest sector va continua să colaboreze cu Guvernul Republicii Moldova, inclusiv cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) și Ministerul Afacerilor Interne, pentru a asigura că refugiații și membrii vulnerabili ai comunității gazdă afectate își pot satisface necesitățile de bază și pot obține bunăstarea pe termen lung.

Având în vedere sosirea continuă a refugiaților din Ucraina în Republica Moldova, care prezintă vulnerabilități sporite, partenerii vor menține servicii de transport umanitar sigure și accesibile de la frontieră către diverse zone. Partenerii WASH vor asigura în continuare accesul în condiții de siguranță la apă, sanitație și servicii de igienă la frontiere, în centrele de primire și în CCR-uri.

CCR și centrele de cazare temporară (CCT) vor primi în continuare sprijin din partea partenerilor, eforturile concentrându-se pe îmbunătățirea managementului, a condițiilor de viață și a standardelor de igienă prin reparații, reabilitare și întreținere periodică. Partenerii vor colabora cu administratorii unităților și cu autoritățile pentru a asigura servicii periodice de curățenie, reaprovizionarea cu bunuri consumabile, promovarea igienei și furnizarea de hrană nutritivă rezidenților prin mese calde, gustări sau tichete de masă pentru gătitul la fața locului, în conformitate cu necesitățile specifice de gen, vârstă și diversitate.

În colaborare cu MMPS, partenerii vor implementa în continuare strategia de consolidare a CCR-urilor și vor sprijini refugiații în tranziția către soluții durabile de locuințe sigure.[31] Pentru a asigura un răspuns bazat pe date concrete la necesitățile de cazare ale refugiaților, sectorul va efectua evaluări pentru a identifica soluții corespunzătoare care să răspundă provocărilor specifice cu care se confruntă diferite grupuri de populație, cum ar fi gospodăriile femeilor singure, refugiații în vârstă și cei de etnie romă, precum și refugiații cu dizabilități.

Activitățile se vor concentra pe îmbunătățirea condițiilor de trai ale refugiaților în locuințe private, pe continuarea programului de asistență pentru închiriere, pe abordarea discriminării în materie de locuințe și pe promovarea securității, demnității, intimității și incluziunii refugiaților în comunitățile gazdă.

În acest scop, partenerii își mențin angajamentul față de o abordare de protecție bazată pe comunitate pentru a promova coeziunea și incluziunea socială. Acest lucru se va realiza prin planificarea participativă comună și prin luarea deciziilor la nivel comunitar pentru a stabili prioritățile în ceea ce privește renovarea și îmbunătățirea infrastructurii comunitare și publice, pentru a facilita un acces mai bun la servicii pentru refugiați și pentru membrii vulnerabili ai comunităților gazdă afectate și pentru a sprijini crearea de spații incluzive pentru comunitate.

Sectorul va colabora în continuare îndeaproape cu subgrupul de lucru cu privire la VBG și cu rețeaua PEAS pentru a promova integrarea VBG și PEAS în programele sale. În acest sens, partenerii WASH vor colabora cu subgrupul de lucru cu privire la VBG pentru a disemina informații despre gestionarea igienei menstruale, precum și produse de gestionare a igienei pentru adolescentele care au ajuns la menarhă, ca măsură de reducere a riscului de VBG. De asemenea, se va colabora cu sectorul Educație pentru a sprijini școlile care găzduiesc refugiați cu sisteme de gestionare a deșeurilor solide și a nămolurilor și alte necesități WASH.

Pentru a facilita recunoașterea și referirea refugiaților care se pot confrunta cu un stres semnificativ, asigurând în același timp că serviciile sunt furnizate într-un mod demn, MHPSS vor fi integrate în toate activitățile legate de necesitățile de bază.

Membrii Grupului de lucru cu privire la asistența financiară vor furniza în continuare asistență financiară multifuncțională persoanelor aflate în nevoie și vor oferi sprijin tehnic pentru furnizarea în timp util a asistenței financiare sectoriale prin promovarea complementarității, reducerea duplicării și maximizarea eficacității. Va continua implementarea Sistemului de informații privind asistența pentru refugiați (RAIS).

Se va acorda prioritate colaborării cu alte sectoare și cu grupurile de lucru intersectoriale pentru a promova caracterul central al protecției, inclusiv o abordare bazată pe vârstă, gen și diversitate, precum și legături clare cu rezultatele dezvoltării. Dezvoltarea capacităților și sprijinul pentru consolidarea instituțiilor guvernamentale vor rămâne în centrul activităților partenerilor.

[31] Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în colaborare cu partenerii din cadrul Forumului de coordonare a refugiaților, a elaborat Strategia de consolidare a CCR. Scopul acesteia este de a promova incluziunea refugiaților în societatea moldovenească și de a spori capacitatea de rezistență prin facilitarea relocării refugiaților din CCR în locuințe durabile și sigure.

INCLUDEREA DIVERSITĂȚII ÎN ACTIVITĂȚILE DE COMUNICARE CU COMUNITĂȚILE

Partenerii PRR din Republica Moldova depun eforturi constante pentru a se asigura că diversitatea este luată în considerare în eforturile lor de comunicare cu comunitățile afectate. În mod specific, Grupul de lucru pentru romi și Grupul de lucru RPA au colaborat pentru a asigura accesul la informații pentru comunitățile de romi în limba lor maternă prin traducerea în limba romani a materialelor informative privind protecția temporară, subliniind importanța obținerii unui statut legal, procedurile de solicitare și drepturile asociate. Proiectul a fost susținut în mod activ de un mediator al comunității rome, care a sprijinit traducerea, iar produsul final a fost împărtășit cu comunitatea de refugiați romi, asigurând accesibilitatea și relevanța acestuia pentru publicul țintă.

Parteneriat și coordonare

Încă de la începutul sosirii refugiaților în Republica Moldova, Guvernul Republicii Moldova și UNHCR au instituit un Forum interinstituțional de coordonare a situației refugiaților (FCR) în cadrul general al Modelului de coordonare a situației refugiaților (MCR).

În plus față de FCR-ul național, au fost consolidate sau înființate forumuri locale de coordonare a situației refugiaților (FLCR) în locații-cheie care găzduiesc refugiați, coprezidate de UNHCR și de autoritățile publice locale (APL). FLCR au adoptat o abordare zonală a coordonării, promovând în același timp participarea organizațiilor locale ale societății civile (OSC) și implicarea APL-urilor în răspunsul la situația refugiaților.[32]

Pe parcursul anului 2023, FCR și partenerii săi au colaborat îndeaproape cu Comisia guvernamentală interministerială de coordonare a activităților în domeniul migrației și azilului, condusă de Ministerul Afacerilor Interne, și cu cabinetul prim-ministrului pentru a asigura legături clare între PRR și răspunsul condus de Guvern, menținând principiul asumării responsabilității de către Guvern. Această colaborare a dus la elaborarea actualului PRR în strânsă coordonare cu Guvernul, care a participat activ la consultările sectoriale și a furnizat principalele necesități și priorități ale acestora, pe care sectoarele și partenerii PRR le vor sprijini în 2024.

În 2024, Guvernul și autoritățile publice locale, împreună cu OSC-urile naționale și locale, va continua să își asume tot mai mult responsabilitatea pentru răspuns, în conformitate cu principiul asumării responsabilității de către țară, consacrat în Pactul global pentru refugiați. Tranziția de la răspunsul umanitar la servicii guvernamentale durabile este esențială pentru a asigura bunăstarea

[32] Pentru a afla mai multe despre implicarea OSC-urilor naționale și locale în răspunsul la situația refugiaților în Republica Moldova, consultați Cartografierea OSC-urilor locale realizată de UN Women și UNHCR. Cinci dintre Grupurile de lucru și Grupurile operative ale FCR sunt coprezidate de OSC-uri locale sau rețele de OSC-uri: Grupul operativ pentru egalitatea de gen (Platforma Gender), Grupul operativ RPA (CNUM), Grupul operativ pentru persoanele cu dizabilități (Keystone Moldova), Grupul operativ pentru persoanele de etnie romă (Tarna Rome) și Grupul operativ MHPSS (MENSANA).

pe termen lung a refugiaților din Ucraina în Republica Moldova. Cu toate acestea, ea poate fi realizată doar cu ajutorul solidarității internaționale pentru a sprijini eforturile Republicii Moldova de a integra refugiații în sistemele și serviciile naționale.

În acest sens, PRR va pune accentul pe angajamentul cu APL-uri, OSC-uri, inclusiv organizațiile conduse de femei și organizațiile conduse de refugiați, Forumul ONG-urilor internaționale, mediul academic și sectorul privat pentru a promova participarea activă a acestora în protejarea și găsirea de soluții pentru refugiați, sprijinind în același timp ministerele de resort în eforturile lor de a promova în continuare incluziunea socioeconomică a refugiaților din Ucraina în Republica Moldova.

Necesarul financiar interinstituțional

Sinteză buget pe tip la nivel de țară[33]

PARTENER	NECESARUL FINANCIAR ÎN USD
Agenții ONU	215 531 781
IFRC și CR	12 462 000
ONG-uri internaționale	52 809 079
Organizații religioase*	8 778 134
ONG-uri naționale	22 253 022
Organizații conduse de refugiați*	2 360 111
Organizații religioase*	2 990 205
Organizații conduse de femei*	6 749 549
TOTAL	**303 055 882**

* O organizație poate fi clasificată în mai multe subcategorii (condusă de femei, condusă de refugiați, religioasă etc.); prin urmare, subcategoriile individuale nu pot fi adunate pentru a obține totalul.

Notă: Această listă include doar organizațiile solicitante în cadrul PRR, multe dintre acestea colaborând, de asemenea, cu alți parteneri de implementare în afară de cei enumerați aici.

Sinteză buget pe sectoare la nivel de țară[34]

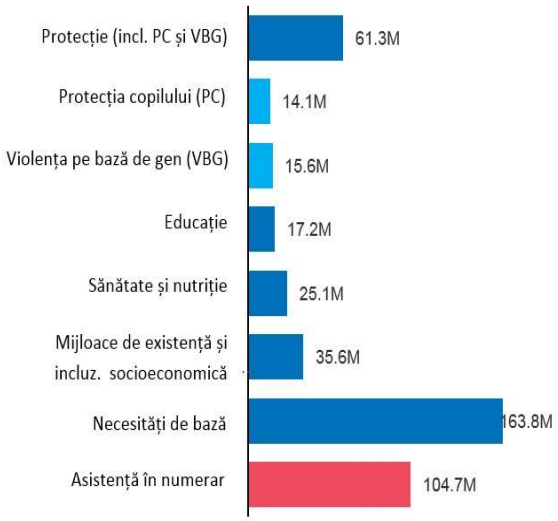

[33] Asistența în numerar este urmărită și reflectată ca o modalitate-cheie de asistență și protecție, în conformitate cu politica ICB 2022-2026 a ICB a UNHCR. Asistența în numerar este modalitatea preferată pentru persoanele strămutate forțat și este utilizată ca o modalitate transversală în diverse sectoare, inclusiv în cel al protecției. Asistența în numerar nerestricționată/multifuncțională pentru necesități de bază este bugetată în cadrul sectorului necesităților de bază.
[34] Asistența în numerar este urmărită și reflectată ca o modalitate-cheie de asistență și protecție, în conformitate cu politica ICB 2022-2026 a ICB a UNHCR. Asistența în numerar este modalitatea preferată pentru persoanele strămutate forțat și este utilizată ca o modalitate transversală în diverse sectoare, inclusiv în cel al protecției. Asistența în numerar nerestricționată/multifuncțională pentru necesități de bază este bugetată în cadrul sectorului necesităților de bază.

Sinteză buget pe partener la nivel de țară

Partener	(Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de existență și incluziune socioeconomică	Sănătate și nutriție	Necesități de bază	Total în USD
Agenții ONU								
Organizația Internațională pentru Migrație a ONU	5 707 500	-	922 500	-	6 855 000	4 725 000	12 224 820	30 434 820
Biroul ONU al Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului	1 860 000	-	-	-	-	-	-	1 860 000
UN Women	1 802 569	-	295 600	-	1 273 696	-	-	3 371 865
Programul alimentar mondial al ONU	-	-	-	-	-	-	17 577 414	17 577 414
Organizația Mondială a Sănătății ONU	-	-	-	-	-	5 113 000	-	5 113 000
Fondul Națiunilor Unite pentru Copii	-	6 821 732	1 000 000	8 148 480	-	1 896 247	8 671 275	26 537 734
Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	339 000	-	600 000	-	8 021 000	-	-	8 960 000
Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură	-	-	-	-	300 000	-	-	300 000
Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați	9 295 136	1 173 905	1 165 839	54 524	5 566 709	-	85 371 571	102 627 684
Fondul Națiunilor Unite pentru Populație	-	-	9 831 264	630 000	700 000	7 588 000	-	18 749 264
FICR și Crucea Roșie								
Federația Internațională a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie	155 000	-	-	-	200 000	1 180 000	10 927 000	12 462 000
ONG-uri internaționale								
Action Contre la Faim	-	-	-	-	-	291 000	798 183	1 089 183
Agenția pentru Cooperare Tehnică și Dezvoltare	1 225 108	-	-	-	204 993	-	5 303 142	6 733 243
Asociația pentru ajutor și asistență Japonia	705 000	-	-	-	-	-	-	705 000
Bibliothèques sans Frontières	250 000	-	-	400 000	-	-	-	650 000

Partener	(Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de existență și incluziune socioeconomică	Sănătate și nutriție	Necesități de bază	Total în USD
Caritas Moldova	-	-	-	-	106 300	124 400	1 067 100	1 297 800
Servicii Catolice de Ajutor	-	299 600	-	556 400	-	-	2 160 000	3 016 000
Church World Service	162 736	130 000	-	-	97 578	-	1 268 641	1 658 955
Consiliul danez pentru refugiați	855 600	54 000	91 200	-	-	55 200	643 999	1 699 999
Doctors with Africa CUAMM	-	-	-	-	-	137 007	347 049	484 056
Dorcas	7 858	3 250	-	28 495	17 132	-	20 100	76 835
HEKS/EPER	724 849	-	105 190	-	237 500	-	639 356	1 706 895
HelpAge	95 200	-	-	-	118 000	50 000	115 000	378 200
Helvetas	-	-	-	-	1 005 800	-	3 380 865	4 386 665
HIAS	94 000	-	47 000	-	270 000	-	-	411 000
Inițiative IMPACT	120 000	-	-	-	240 000	-	400 000	760 000
Comitetul Internațional de Salvare	156 026	402 200	419 700	30 000	211 513	50 000	-	1 269 439
INTERSOS	807 000	-	-	-	-	471 000	38 000	1 316 000
Lifting Hands International	-	-	-	93 600	-	-	-	93 600
Consiliul Norvegian pentru Refugiați	906 717	-	-	986 295	2 781 761	-	1 134 561	5 809 334
Peace Winds Japan	-	-	-	234 525	-	397 363	-	631 888
People in Need	1 150 000	798 000	-	2 503 796	2 476 845	-	4 518 367	11 447 008
Fundația Pestalozzi pentru copii	-	-	-	294 000	-	-	2 006 000	2 300 000
Proiectul HOPE	-	-	-	-	-	1 460 000	-	1 460 000
WeWorld	381 900	3 000	-	648 700	-	-	-	1 033 600
World Vision International	89 024	54 570	-	266 965	484 750	-	1 499 070	2 394 379
ONG-uri naționale								
A.O. Biaz Gul	-	-	630 808	-	-	-	-	630 808
A.O. „Raza încrederii”	-	-	-	105 355	-	-	22 531	127 886
ADRA Moldova	281 954	342 365	352 826	-	237 354	-	1 675 706	2 890 205
Alianța ONG-urilor active în domeniul protecției sociale a copilului și familiei	951 800	-	-	-	-	-	-	951 800
Alianța Organizațiilor pentru persoane cu dizabilități din Moldova	-	-	-	-	-	825 000	-	825 000
AO „Alianța pentru Dolna”	-	-	-	3 226	-	-	3 107	6 332

Partener	(Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de existență și incluziune socioeconomică	Sănătate și nutriție	Necesități de bază	Total în USD
AO „Asociația Surzilor din Republica Moldova”	-	-	-	-	37 500	-	-	37 500
AO Asociația pentru Abilitarea Copilului și Familiei „AVE Copiii”	-	1 180 124	-	-	-	-	-	1 180 124
AO Centrul de Drept al Avocaților/ Law Center of Advocates	2 827 000	-	25 000	-	-	-	-	2 852 000
AO HELP	-	-	-	-	278 700	-	-	278 700
AO Institutum Virtutes Civilis	48 257	-	-	-	162 057	-	24 486	234 800
AO Societatea Invalizilor din RM	-	-	-	-	-	-	125 000	125 000
AO SOS Autism	52 000	-	-	915 000	385 000	-	105 000	1 457 000
Asociația Obștească „Onoarea și Dreptul Femeii Contemporane”	-	-	-	-	14 359	-	30 000	44 359
Asociația Obștească pentru Copii și Tineret „FĂCLIA”	-	-	-	-	400 000	-	-	400 000
Asociația pentru Drepturile Omului „Lex XXI”	-	180 000	150 000	-	-	-	-	330 000
Asociația profesorilor de limba ucraineană „Promini”	-	-	-	18 000	-	-	-	18 000
Asociația Tinerilor cu Diabet DIA	-	-	-	-	-	285 000	-	285 000
Asociația Antreprenorilor cu Dizabilități	-	-	-	-	-	-	114 272	114 272
Centrul de Informații „GENDERDOC-M”	-	-	-	-	-	-	41 500	41 500
Centrul National de Prevenire a Abuzului fata de Copii	-	722 500	-	-	-	-	-	722 500
Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (CDPD)	120 000	-	-	-	-	-	-	120 000
Centrul pentru Politici, Inițiative și Cercetări „Platforma”	81 000	-	-	-	320 000	-	-	401 000

Partener	(Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de existență și incluziune socioeconomică	Sănătate și nutriție	Necesități de bază	Total în USD
Centrul de caritate pentru refugiați	-	-	-	-	-	65 000	234 000	299 000
Ajutorul de urgență pentru copii International (CERI)	76 488	1 600	-	-	-	-	65 000	143 088
Comunitatea Plus	16 000	-	-	75 000	-	-	-	91 000
CONCORDIA Moldova	46 000	-	-	32 000	25 000	-	114 459	217 459
Asociația Industriilor Creative din Moldova	-	-	-	170 000	-	-	-	170 000
Centrul Educațional PRO DIDACTICA	-	-	-	596 980	-	-	-	596 980
Fiecare Contribuie pentru Schimbare	-	-	-	25 000	-	-	-	25 000
Fundația „Don Bosco”	22 007	2 000	-	172 963	29 400	-	148 106	374 477
Fundația „Regina Pacis”	20 615	-	-	27 600	-	58 800	-	107 015
Fundația Constantin Mimi	-	-	-	-	280 000	-	-	280 000
Ambasada Drepturilor Omului	-	-	-	-	689 700	-	-	689 700
Centrul de Ajutor Umanitar al Comunității Evreilor din Moldova	-	-	-	32 400	41 600	26 000	-	100 000
Keystone Moldova	20 918	-	-	-	-	65 000	92 900	178 818
Laolaltă	55 556	-	-	-	144 444	-	-	200 000
MOTIVATION	7 780	-	-	-	19 780	44 000	119 600	191 160
CNUM	-	-	-	-	1 357 116	-	-	1 357 116
Parteneriate pentru fiecare copil	-	150 000	-	-	-	-	-	150 000
Platforma Femeilor Rome „ROMNI”	21 033	18 133	-	-	27 200	15 110	81 600	163 076
Fundația Roma Awareness	42 326	-	-	70 000	-	-	93 657	205 983
Speranța 87	26 000	-	-	-	-	-	596 160	622 160
Terre des hommes Moldova	-	1 750 000	-	-	-	-	-	1 750 000
Uniunea Tinerilor Romi „Tarna Rom”	-	-	-	73 203	-	-	-	73 203

Partener	(Protecție (cu excepția PC și VBG)	Protecția copilului (PC)	Violența pe bază de gen (VBG)	Educație	Mijloace de existență și incluziune socioeconomică	Sănătate și nutriție	Necesități de bază	Total în USD
Uniunea pentru Echitate și Sănătate	-	-	-	-	-	194 000	-	194 000
Total	**31 606 956**	**14 086 979**	**15 636 927**	**17 192 507**	**35 617 788**	**25 116 127**	**163 798 597**	**303 055 882**

Cadru de monitorizare PRR

Sector	Indicator	Țintă	Țintă refugiați	Țintă comunitate-gazdă	Sector
	Protecție	# de persoane care au beneficiat de sprijin în accesarea serviciilor de protecție	120 000	90 000	30 000
	Protecția copilului	# de copii care au beneficiat de servicii de protecție a copilului	61 423	40 169	21 254
	Protecția copilului	# de participanți instruiți în domeniul protecției copilului și al drepturilor copilului	2 356		
	Violența pe bază de gen	# de persoane care au beneficiat de programe specializate în domeniul VBG	18 270	11 300	6 970
	Violența pe bază de gen	# de actori de intervenție umanitară și personal guvernamental instruiți în domeniul VBG privind măsurile de prevenire, răspuns și atenuare a riscurilor	1 523		
	Protecția împotriva exploatării și abuzului sexual	# de membri ai rețelei PEAS și de personal al partenerilor instruiți în materie de atenuare a riscurilor, de prevenire și de răspuns în ceea ce privește EAS	254		
	Educație	# de copii care au participat la programe de educație non-formală în țările gazdă	62 031	38 008	24 023
	Sănătate și nutriție	# de refugiați care au beneficiat de sesiuni de consiliere individuală sau de educație pentru sănătate, cu informații privind subiecte legate de sănătate, serviciile disponibile și modalitățile de accesare a acestora	8 150		
	Sănătate și nutriție	# de consultații de sănătate oferite refugiaților	17 800		
	Sănătate și nutriție	# de furnizori de servicii medicale instruiți pentru a oferi servicii de sănătate refugiaților	2 356		
	Sănătate mintală și sprijin psihosocial	# de persoane care participă la serviciile și activitățile MHPSS	49 500	32 920	16 580
	Sănătate mintală și sprijin psihosocial	# de consultații MHPSS furnizate (include doar servicii specializate și focalizate)	5 463	3 962	1 501
	Mijloacele de existență și incluziunea socioeconomică	# de persoane care au beneficiat de intervenții privind mijloacele de trai și incluziunea socioeconomică	50 948	45 075	5 873
	Necesități de bază	# de persoane care au primit asistență pentru necesitățile de bază	84 792	52 890	31 902

Planul Regional de Răspuns
la Situația Refugiaților din Ucraina